

1 16.1.2013

KIRKKO & KOTI

**Mirja Oinosen
virkkaama kastemekko
kiertää lapselta lapselle**

→ 7

**KIRKKO
& KOTI**
100
vuotta
1913–2013

Saman katon alla

→ KESKIAUKEAMA

AJANKOHTAISTA

Tuhkaukset lisääntyvät

Tuhkausten määrä Kuopiossa lisääntyi viime vuonna edelliseen vuoteen verrattuna 27 prosenttia.

Viime vuonna Kuopiossa tuhkat-
tiin 871 vainajaa. Tuhkahautauksen
osuus kaikista haudoista on li-
ki puolet.

”Tuhkauksen suosioon on vaikuttanut asenteitten muutos”, sanoo puistopäällikkö **Aarne Laukkanen** Kuopion seurakuntayhtymän hauta- ja puistotoimistosta. Lisäys on suurempi kuin koskaan aiemmin. Vuosittainen kasvu on edellisinä vuosina ollut yhden tai kahden prosentin verran. Tuhkahautauksen osuus kaikista haudoista on liki puolet. Laukkanen arvailee, että kasvu tuskin jatkossa enää on yhtä suurta.

Hänen mukaansa raha ei ole tuhkahautauksessa ratkaiseva tekijä, vaikka tuhkaaminen onkin arkkuhautauksia huomattavasti halvempaa.

Uuden arkkuhaudan kustannukset ovat lähes 700 euroa. Tähän sisältyy kaksi hautapaikkaa sekä haudan kaivu, peitto ja kunnostus. Uuden uurnahaudan kustannukset jäävät alle 300 euroon. Yhdeksän paikkaa sisältävän uurnahaudan hinta on 54 euroa, tuhkauskas on 165 euroa. Tuhkan voi sirotella myös Isolla hautausmaalla sijaitsevalle sirottelualueelle. Nimilaatta yhteismuistomerkkiin maksaa 82 euroa.

Kuopion alueella ei ole pulaa uurna- eikä arkkuhautapaikoista. ”Jos toiveena on saada hautapaikka tietyltä hautausmaalta, seurakunnan jäsen on aina etusijalla”, Aarne Laukkanen sanoo. Suosituin Kuopiossa on Iso hautausmaa.

Vainajat ovat kylmiössä keskimäärin kaksi viikkoa. Suosituksena Kuopiossa on, että haudaus toimitetaan viimeistään kun kuolemasta on kulunut kolme viikkoa.

Kuopion seurakuntayhtymän krematorion laajennuksen myötä rakennukseen on hankittu uusi uuni. Laajennus maksoi noin yhden miljoonan, josta uunin osuus on puolet. Lainaa maksetaan takaisin 10 vuoden aikana tuhkauksista saatavilla tuloilla.

Tuhkaus liki tuhanteen asteeseen lämpiävissä uunissa kestää noin tunnin. Automaattikaa hoitaa seurakuntamestari Tuomo Korhonen.

Vanha uuni, jolla on tuhkattu 28 vuoden aikana 8500 vainajaa ei enää täyttänyt ympäristövaatimuksia.

Kuopion seurakuntayhtymän krematorios-

sa vainajia tuhkataan myös muualta Pohjois-Savosta. Viime vuonna tuhkaurnia toimitettiin 40 paikkakunnalle.

LAHJA PYYKÖNEN

PYSÄKILLÄ

Kirkon vihreintä oksaa ei

”Lasten, nuorten ja perheiden kanssa tehtävästä työstä ei voi leikata”, sanoo apulaisjohtaja Pekka Asikainen.

Filosofian tohtori ja teologian maisteri **Pekka Asikainen** aloitti vuoden alussa uudessa tehtävässään apulaisjohtajana Kirkkohallituksessa kasvatus- ja perheasioiden yksikössä.

”Asioiden laajuus vetää nöyräksi. Kirkon kasvatuksen huipputiimiin menen hyvillä mielin, yhteiskunnallista kehitystä seurataan jo ennakkoiden tulevaa.”

”Minusta meidän on rohkeasti, lippu hyllymisen mentävä eteenpäin, ei jämähtäen puolustusasemiin. On tärkeä innovatiivisesti aistia tulevaa ja suunnitella toimintaa siitä käsin.”

Seurakunnissa toteutuu kirkon perustet-
tävää. Sitä kehittämään ja siihen tukea an-
tamaan on kirkkohallituksenkin kasvatus-
asioiden yksikkö perustettu, vaikuttamaan
yhteiskunnassa ja järjestökentällä.

Synti on aina suurin haaste

”Mikäkö on suurin haaste? Lainaan piispa **Hannes Leinosta**: syntihän se aina on suurin haaste,” Pekka Asikainen virnistää ja toivoo myös, että kirkon työntekijät eivät kääntyisi sisään päin.

”Siilipuolustus muuttuvissa tilanteissa on aina pahasta.”

”Kristillisen kasvatuksen tehtävä on sanoittaa uskoa siten, että sanoma pysyy elävänä, toivoo luovana ja tarpeellisenä. Jo Lutherille oli tärkeä periaate, että ihmiset saavat sukupolvesta toiseen kuulla Jumalan suurista teoista omalla kielellään.”

Asikainen kantaa huolta lasten ja nuorten lisääntyvästä syrjäytymisestä ja yhteiskunnan

polarisaatiokehityksestä. Apuun hän ehdottaa kirkon laajasta työstä esimerkiksi syvempää, laajempaa kummiutta, joka jatkuisi aikuisuudessaakin, eri elämänvaiheissa. Kummi olisi se yksi, ainakin pysyvä aikuinen, jota lapsi kasvulleen tarvitsee.

Aikaisemmin Oulun hiippakunnan kasvatusasiain sihteerinä toiminut Pekka Asikainen ei pidä esimerkiksi lasten kastamatta jättämisen yleistymistä vielä huolestuttavana.

”Tilanteet vaihtelevat alueittain, esimerkiksi vauvan nimiäiset eivät ole pohjoisempana kovin yleisiä. Kuitenkaan tuudittautua ei voi, nyt on tekemisen aika.”

Ajatuksille avoin alusta

Tekemisen meininki näkyy uudessa tavassa tehdä uskontokasvatusta. Kirkon kasvatus-työllä on kaksi kärkeä: toinen on omien työntekijöiden jatkuva kouluttaminen ja toinen päiväkotien kasvattajien mentorointi. Päiväkerhoista on siirrytty vakaasti kehittyviin, kasvavan suosion perhekerhoihin. Pyhäkoulut ovat monilta alueilta hiipumassa, vaikka sieläkin on uusia ideoita kuten vaikkapa kirjepyhäkoulu, jossa pyhäkoulu tulee kotiin.

”Seurakunta luo toimintaedellytyksiä kristilliselle kasvatukselle ja päiväkodeilla on velvoite toteuttaa uskontokasvatusta. Yhteiset koulutustilaisuudet siitä, miten kristinuskoo voi päiväkodissa toteuttaa, ovat osoittautuneet toimiviksi. Niissä on löydetty hyvää, en-

nakkoluuloja ja lukkoja avaavaa vuoropuhelua.”

”Esimerkiksi suvivirrestä tai joulun seimi-asetelmasta keskustelu on sivuraiteille meno suomalaisessa yhteiskunnassa, joka on vahvasti kehittynyt kristinuskon vaikutuksesta. Ne itsestään selvästi kuuluvat kulttuuriin.”

”Lapsi-, nuoriso- ja perhetyö ei voi leikata, muuten sahataan kirkkomme vihreintä oksaa”, Pekka Asikainen painottaa.

”Näen kirkon kasvatuksellisen mielettömän tärkeänä ja hienona. Siinä on paljon mahdollisuuksia. Siihen pitää satsata nyt ja jatkossa. Kun lapsi ja varhaisnuori saa kirkosta avoimen, luontevan alustan ajatuksilleen, hänen kiinnittymisensä kristilliseen uskoon on helpompaa myöhemminkin, kun yhteys on olemassa ja on tilaa ajattelulle.”

Neutraalia kasvatusta ei ole

Filosofian tohtori ja teologian maisteri Pekka Asikainen muistuttaa, että ei ole olemassa neutraalia kasvatusta.

”Sen yrittämisestä on nähty surullisia esimerkkejä. Jos arvot häivytetään, sillä tiellä ei ole kestävää tulevaisuutta.”

Elämää suojelevat arvot ovat ihmistä ja hänen arvoaan kunnioittavia: jokainen ihminen on luotu Jumalan kuvaksi, vuoropuheluun Luojaansa kanssa. Asikainen muistuttaa, että jo se on tärkeä arvo ja sen suojeleminen velvoittaa laajasti.

Kristuksen esimerkki opettaa ottamaan lapsen ja asettamaan hänet aikuisten keskelle uskon esikuvaksi.

”Kun ymmärrämme lapsen täysivaltaisena kirkon jäsenenä ja kun lapsi asetetaan jumalanpalveluselämän keskukseen, siinä ilmapii-
rissä on helppo aikuisenkin olla. Jumalan perheväki on koolla ja kirkko on sen olohuone, jossa kasteopetus toteutuu.”

Lapsen usko on luottamusta

”Lapsen usko on lepoa, luottamusta ja Luojaan suurten töiden ihmettelyä. Kun lapsi le-
pää vanhempiensa sylissä, hän luottaa sataprosenttisesti siihen, että hänestä pidetään huolta. Sama luottamus parhaimmillaan siir-
tyy pyhään kolminaisuuteen, ihmisen jumala-suhteeseen.”

”Jos aikuinen rikkoo lapsen luottamuksen vaikkapa pedofiilialla, asiaa hoitamaan tarvitaan ehdottomasti ammattilainen. Näennäiset toimenpiteet eivät riitä. Lestadiolaisuudessa ylikorostunut seurakuntaoppi on johtanut tässä tuhon tielle.”

”Meillä keskustellaan paljon kasvatuksesta ja perheiden asiasta. Kun vaimo on rehtori, lasten ja nuorten asiat tulevat luontevasti

”Suvivirrestä ja seimiasetelmasta keskustelu on suomalaisessa yhteiskunnassa sivuraiteille meno.

PÄÄKIRJOITUS

Kun on tunteet

Ihminen on sopeutuvainen eläin. Onkohan? Radalla on aina jarrumies ja vesissä vastarannan kiiski. Aina on heitä, jotka muutoksen tullessa sanovat ”etteivät Joosefista mitään tiedä”. Muutos tuo vastustusta ja ahdistusta, joka parhaimmillaan kääntyy eduksi kehitykselle.

Alun alkuun tuntui oudolta, että Järvi-Kuopion seurakuntaliitos voikin tuottaa näin paljon sopeutumista ja uuden opettelua. Uusi seurakunta kitisee yhä liitoksissaan, rattaisiin tarvitaan lisää voittoa Nilsin liityttyä vuoden alusta mukaan.

Työntekijöiden työnkuva muuttuu, matkat pitenevät, valtasuhteet muuttuvat, vastuita rakennetaan uudelleen ja kokoukset lisääntyvät. Oma pikkuinen seurakunta on nyt iso yhteinen.

Seurakuntaliitosten vaikutuksia on tutkittu ja todettu, että seurakuntalaiselle niillä ei juurikaan ole merkitystä. Työntekijöille enemmänkin. Se on nyt näyttäytynyt todeksi Järvi-Kuopion seurakunnassa.

Työntekijät, jotka ovat tottuneet aikataulutamaan työnsä hyvin itsenäisesti, liitetään suureen kokonaisuuteen. Puhutaan sitoutumisesta yhteiseen työnäkyyn ja pitkäjänteiseen suunnitteluun ikään kuin ennen olisi työtä tehty suunnittelemta ja sitoutumatta.

Organisaatiomuutoksesta ei saa tulla itseisarvo. Uusia työtapoja joudutaan opettelemaan jokaisessa tämän päivän työyhteisössä. Työelämässä mikään ei pysy paikoillaan.

Huolta pitää kantaa siitä, ettei organisaatio nakerra aikaa ja voimia pois ihmisen kohtaamisesta.

Ylijohtaja, kohuekonomisti Juhana Vartiainen, joka tunnetaan suorasukaisesta ajattelustaan, on sanonut näin: ”Suomessa kaikki otetaan niin kovin tunteellisesti.”

”Suuret tunteet kuuluvat suurille kohteille, ei papereille eikä seurakuntaliitoksillekaan.

Ehkä tekisi hyvää, jos vaikkapa organisaatiomuutoksia ei otettaisi niin kovin tunteella, vaan pikemminkin järjellä. Ei kaikesta tarvitse meuhkata kohtuuttomasti. Suuret tunteet kuuluvat suurille kohteille, ei papereille ja byrokratialle. Eikä seurakuntaliitoksellekaan. Ihmiselämä on asia erikseen.

Ja kun harmitus ja huolet oikein kuumottavat, Vartiainen suosittelemat päiväunet antavat asioille oikeat mittasuhteet.

LAHJA PYYKÖNEN
lahja.pyykonen@evl.fi

- ✦ **Pastori Markku Virta** valittiin Kuopion ev.lut.seurakuntien perheasiain neuvottelukeskukseen perheneuvojan virkaan. Virka on osa-aikainen (60 prosenttia) ja siihen vaaditaan pappisvihkimys.
- ✦ **Tuomiokirkkoseurakunnan 2. kappalainen Sari Kärhä** valittiin sairaalasielunhoidon määräaikaiseen virkaan.
- ✦ **Siilinjärven seurakunnan puutarhuriksi** valittiin lapinlahtelainen **Niina Kuosmanen**. Samaan aikaan haussa ollut kiinteistötyönjohtajan virka laitettiin uudelleen hakuun ja täsmennetään viran koulutusvaatimusta.
- ✦ **Siilinjärvellä** hautojen perushoitohinnat nousevat kuudella prosentilla, mutta uurnahaudan hoito halpenee. Aiemmin se on ollut samanhintaista kuin arkkuhaudan hoito. Uurnahaudan hoito maksaa jatkossa 40 euroa ja arkkuhauda 53 euroa.
- ✦ **Inkilänmäen seurakuntalo on myyty**. Työterapisen yhdistyksen maksama kauppahinta oli 370 000 euroa.
- ✦ **Kirkkoon liittyjien määrä jälleen ennätykseen**. Kirkkoon liit-

tyi vuonna 2012 yhteensä 14 639 uutta jäsentä. Määrä oli suurempi kuin koskaan aikaisemmin, ja se ylitti edellisvuoden ennätyksen, joka oli 13 623.

Luterilaiseen kirkkoon kuuluu nyt 76,3 prosenttia suomalaisista eli 4 145 005 suomalaista (77,2 % vuonna 2011) Väestörekisterikeskuksen mukaan. Kirkosta erosi selvästi vähemmän ihmisiä kuin vuotta aiemmin. Kirkon jäsenyyden jätti vuonna 2012 kaikkiaan 38 573 henkilöä, kun edellisessä vuonna lukema oli 46 177.

- ✦ **Kirkko matkamessuilla Helsingissä 17.-20.1.2013**. Bongaa kirkko -taskuopas auttaa tutustumaan kirkkoon ulkomailla: kirja julkaitaan matkamessuilla. Kirkon turisti- ja ulkosuomalaisten parissa tehtävään työhön voi tutustua kahvikupin ääressä osastolta 7F11.
- ✦ **Taskuoppaasta on hyötyä kaikille**, jotka käyvät kirkossa turistin tai seurakuntalaisena. Sen avulla voi perehtyä kirkkojen monimuotoiseen symboliikkaan niin ulkomailla kuin kotimaassa.
- ✦ **Ikäkaudet huomioitava seurakunnan työssä**. Jokaisella on

oikeus osallistua seurakuntaelämään omalle ikäkaudelleen sopivalla tavalla. Näin painotetaan 8.1. julkaistuissa kolmessa kehittämisasiakirjassa: Tytöt ja Pojat seurakuntalaisina, Nuoret seurakuntalaisina ja Aikuiset seurakuntalaisina. Kirkkohallituksen julkaisemat asiakirjat sisältävät ajatuksia ja konkreettisia kehittämistyökaluja varhaisnuorten, nuorten ja aikuisten parissa työskenteleville kirkon työntekijöille.

kannata sahata

SAMULI SKANTSI

kotiin ja toisen erilaisesta kosketuspinnasta on hyötyä ideoiden testaamisessa, ajatusten puntaroinnissa.”

Asikaisten perhe on vaihteittain muuttamassa Kiimingistä pääkaupunkiseudulle.

”Joka vuosi tehdään Savoon pyhiinvaellusretki, vaikka siellä on enää kylmät haudat. Pappani on lähtöisin Pieksämäeltä, siellä torilla syödään lörtsy perheen kanssa. Isän tä-

ti on muuten kuvattu Kuopiossa siinä Viktor Barsokevitsin studiossa.”

”Ja sen verran savolaista minussa aina on, että tykkään olla ihmisten kanssa ja höpötää”, Pekka Asikainen sanoo ja nauraa hyrättä päälle.

ULLA REMES

Kokkaamista harrastava

Pekka Asikainen on 17- ja 14-vuotiaiden tytärten isä: ”Meillä keskustellaan paljon.”

KOLUMNI

Laatua määrän sijaan

Työurien ja työaikojen pidentämisestä näyttää tulleen päättäjille lähes pakkomielelle. Uskotaan määrään ja kuitenkin laatu ratkaisee. Oleellinen kysymys on, millaisia työtunteja – ei kuinka paljon. On turha kuvitella saatavan tuotavuuden lisäystä tai parempaa tulosta huonosti johdetussa sekä tyytymättömyyttä tai suoranaista pahoinvointia sisältävässä työyhteisössä.

Suurin huomio ja energia tulee kohdistaa työelämän laadun parantamiseen. Kun siinä edistytään, paranevat työn tulokset ja saadaan aikaan enemmän. Työntekijät eivät uuvu työtaakkansa alle, vaan kehittyvät ja voimaantuvat. Kukin voi antaa parastaan työssä, jonka hallitsee ja josta nauttii. Tätä kautta saadaan myös kaivattuja lisäeuroja hyvinvointiyhteiskunnan ylläpitämiseen.

Mitä työelämän laatu sitten tarkoittaa ja miten sitä voidaan mitata?

Kysymyksistä tulee mieleen erään takavuosien johtamiskouluksen ajatus:

”Sellainen on laadukas ja hyvä työpaikka, johon mielellään haluat oman lapsesi töihin.”

Toinen hyvä mittari on, kun työntekijät viikonloppuisin kärsimättöminä odottavat maanantaita ja töihin pääsyä. Totta kai kannattaa käyttää työtyytyväisyys- ja ilmapiirimittauksia ja vastaavia menetelmiä konkretisoimaan tekijöitä, joihin tulee panostaa laadun kehittämiseksi.

Parhaimmillaan työyhteisö on jokaista rikahtuttava ja siellä työskentely on ikään kuin kutsu-mustyötä – työtä jota tekee rakkaudella ja vahvasti sitoutuneena. Moni kokee tällaista flowta mieliharrastuksissa tai tehdessään antaumuksella hyvää vapaaehtoisena.

Miksi näin ei voisi olla myös työpaikoilla? Mm. Aalto-yliopiston yhteydessä tehdään hyvää työtä näiden kutsumuksellisten työpaikkojen ja yritysten synnyttämiseksi. Uskon niitä löytyvän myös Kuopiosta.

Voisimmeko alkaneena vuonna kukin tahoillamme ottaa työelämän laadun parantaminen sydämen asiaksi? Pyrkikäämme kohti työyhteisöjä, joissa ihmiset voivat toteuttaa kutsu-mustaan iloisesti ja innostuneesti. Ensi askel voisi olla kiitoksen sanominen työkaverille.

UPI HEINONEN
Kirjoittaja on kuopiolainen yritys- ja organisaatiovalmentaja sekä seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston jäsen.

Etsivää nuorisotyötä rajat ylittäen

Nuori, ota aikuista hihasta kiinni.

Kirkon nuorisotyön väki oli nyt ensimmäistä kertaayhdessä kuntien, järjestöjen, työpajojen väen ja tutkijoiden kanssa Jyväskylässä viime viikolla kolmi-päiväisillä NUORI2013 -päivillä. Yli 2000 ammattilaisen neuvottelupäivillä pureuduttiin syitä enemmän pohtimaan, miten mahdollistaa kopin ottaminen pu-toavasta nuoresta siten, että tukiverkko kantaa eikä päästä läpi.

Aikuisten puhetta toisilleen

”Ota aikuista hihasta kiinni äläkä päästä irti”, sanoittivat nuorten kanssa työskentelevät ammattilaiset viestiä nuorelle pohtiessaan, miten tukea elämässään hapuilevaa nuorta.

Jokainen lapsi ja nuori tarvitsee ainakin yhden aikuiskontaktin, mieluiten pysyvän. Jokainen koulu tarvitsee koulukuraattoreita ja koulupsykologeja, ja kuntien ja seurakuntien ja muiden toimijoiden on syytä yhdistää voimansa.

”Apua saavan nuoren kannalta ei ole oleellista, mikä taho hänelle antaa apua, vaan oleellista on, että hän saa avun ja tulee kuulluksi”, painotti opetusministeriön neuvotteleva virkamies **Anne Walden**, joka itse on vuosia tehnyt yhteistyötä seurakuntien, kirkkohallituksen, kuntien ja järjestöjen kanssa:

”Rajat ylittävän yhteistyön pitäisi olla itsestään selvää niukkenevien resursien maailmassa. Ei pidä syödä kilpailijaa vaan vahvistaa yhteistä työnäkyä. Jos ketjun lenkkien sidos on heikko, siinä si-

doksessa on sen ketjun heikoin lenkki!”

Hän myös muistutti, millaisia vaikutuksia lamalla oli: muun muassa nuorison ilta- ja viikonlopputoiminta ja erityispalvelut lopetettiin lähes tyystin. Laman jälkimainingeissa kuitenkin 90-luvun lopulla syntyi uudestaan jalkautuva, etsivä nuorisotyö, jonka kaltaista toimintaa oli olemassa jo 1960-luvulla. Myös yhteisöllisiä elämyksiä tarjoava seikkailupedagogiikka palasi uudestaan.

Arkkikiipisa **Kari Mäkinen** totesi, että viime aikoina keskustelut nuorten syrjäytymisestä ovat olleet aikuisten ja ammattilaisten puhetta:

”On puhuttu ilmiöstä, jonka ulkopuolella puhuja itse on. Keskustelun kohteena olleet nuoret eivät sijoitu mihinkään yhteiskunnan työ-, opiskelu- tai sosiaaliturvajärjestelmän lokeroon. Sen tähden heistä puhutaan kadotettuina, jotka pitäisi pelastaa. Samalla, kuin huomaamatta, tämä puhe siirtää heidät yhteiskunnan ulkopuolelle.”

Missä on kömpelön paikka

Kun nuorilta itseltään on kysytty, mitä syrjäytyminen on, vastaus ei liitykään työ- tai opiskelupaikkaan eikä taloudelliseen tilanteeseen. Vastaus on: syrjäytyminen on yksinäisyyttä.

”Tämä on syytä kuulla. Yksinäisyys tai yksin jäämisen pelko ei kysy sosiaalista asemaa. Kyse on hyväksytyksi tulemisesta, arvostuksesta, havaituksi tulemisesta ja siitä, että on jollekulle tarpeellinen ja tärkeä. Ne ovat ihmisenä olemisen peruskysymyksiä”, Mäkinen sanoi ja vertasi sitä **Toivo Pekasen** Tehtaan varjossa –romaanin nuoren miehen kokemukseen: ”Olen tiili, joka en sovi ihmisen rakennukseen”.

”Voi kysyä, mitä paikkaansa etsivä nuori kokee häneltä odotettavan, jotta voisi olla tiili ihmisten rakennuksissa? Jos odotus on, että on oltava osaava, aktiivinen, sosiaalisesti lahjakas, itseään markkinoimaan kykenevä ja tilansa raivaava, mikä paikka jää ujolle, kömpelölle, sosiaalisesti estyneelle, vetäytyvälle ja hiljaiselle”, Mäkinen kysyi.

”Tärkeintä yhteiskunnan tulevaisuuden ja ihmisten hyvän elämän kannalta ei siten ole, miten yksilöt menestyvät, vaan mitä yksinäisyydelle tapahtuu.”

Yökahvila Martti Ahtisaaren koululla

Yksinäisyys ja oleilupaikan puute voivat tuntua erityisesti iltaisin.

KIRKON KULMILTA

Oman taivaankantensa kantaja

Viime vuoden lopulla ilmestyi kirja ”Korkea taivas”, taivaan ja avaruuden estetiikkaa käsittelevä teos, joka pohjautuu aiemmin Uudessa Valamossa pidetyn kansainvälisen konferenssin esitelmiin.

Maahenki Oy:n julkaisema teos on seitsemäs siinä sarjassa, joka käynnistyi vuonna 1994 Itä-Suomen (Joensuun) yliopiston ympäristöestetiikan seminaarista ”Maiseman kanssa kasvokkain” ja jossa vuosien kuluessa ovat ilmestyneet teokset Metsään, Suo on kaunis, Vesi vetää puoleensa, Pellossa perihopeat ja Jalo kivi.

Uusimmassa julkaisussa kohtaavat käsitykset taivaasta uskonnollisena ja mytologisena mielikuvana, fyysikaalisena ilmakehänä ja avaruutena sekä kuvattuna ja kuviteltuna taivaana; taivas olemassa olevana ja taivas toisena todellisuutena, kuolemanjälkeisen elämän paikkana. Lähes kolmenkymmenen kirjoittajan tekstejä täydentävät kuvat ja ru-not.

Monipuolisessa artikkelikokoelmassa kuvataiteilija Jyrki Siukonen on ”Kävelyllä taivaallisissa kaupungissa”, taidehistorioitsija Hanna Johansson kirjoittaa sateen esittämisestä 1800-luvun maisemamaalauksissa. Armenian hyvin tunteva ortodoksiteologi Serafim Seppälä kertoo armenialaisten vuoristoisesta taivaskuvasta. Tähtitieteilijä Tapio Markkasen aiheena on taivaan kuvaileminen paratiisista katsoen.

Johdantoartikkelissaan koko hankkeen käynnistäjä ja vetäjä, ympäristöestetiikan professori Yrjö Sepänmaa käsittelee taivaan avaruutta. Hän kirjoittaa taivaankannesta ja toteaa, miten se ei ole aineellista todellisuutta, vaan havainnon asia. Lakipiste kulkee munanamme, niin että – jokainen on oman taivaankantensa kantaja.”

Vaikutelma taivaankannesta on erityisen vahva yöllisen

JUKKA OIKARINEN/KUVAOTIMAA

Taivaankansi ei ole aineellista todellisuutta, vaan havainnon osa.

tähtitaivaan alla. Voimme ihailla tähtien tuiketta tummalta taivaalta. Sepänmaata lainaten ”pimeällä syntyy kansanrunojen kirjokansi”.

Nyt tammikuisella tähtitaivaalla loistavat kirkkaina Linnunradan molemmin puolin Orion ja Sirius ja muut, planeetoista Jupiter ja Uranus.

Tähtien loistoa himmentää ihmisen aiheuttama valosaaste. Sen myötä valtavalta ihmismäärältä on Sepänmaan sanoin viety ”yhteinen ja pysyvä mietiskelyn kohde, ymmärrettävä tapa kohdata ikuisuus”.

HELENA RIEKKI

ANNA AUTIO / NUORI2013

”Tärkeintä tulevaisuudessa ei ole se, miten yksilöt menestyvät, vaan mitä yksinäisyydelle tapahtuu.

Siihen tarpeeseen Kuopiossa perustettiin nuorten aloitteesta Martti Ahtisaaren yökahvila, jossa Kallaveden seurakunta yhdisti voimansa kaupungin nuorisotyön kanssa. Kaikille avoin, oleskelulle ”sallittu” ja nuorten ideoimaa tekemistä mahdollistava Martti Ahtisaaren yökahvila on avoinna nuorisolle ilta- ja yöaikaan. Siellä on työntekijä paikalla, tarpeen mukaan juttelemassa tai ohjaamassa toimintaa.

Tässä työssä ovat mukana erityisnuorisotyöntekijä **Paula Paavilainen** sekä Kallaveden seurakunnan nuorisotyöntekijät **Päivi Grönholm**, **Eija Huuskonen** ja **Hanna Ikonen**. Viime vuoden lo-

Martti Ahtisaaren koulun yökahvilassa työskentelevät nuorisotyöntekijät **Eija Huuskonen** (vas.), **Hanna Ikonen** ja **Päivi Grönholm** sekä erityisnuorisotyöntekijä **Paula Paavilainen**.

pulla Martti Ahtisaaren yökahvila-toiminta sai Kuopion seurakuntien sisäisen Vuoden seurakuntateko -palkinnon.

ULLA REMES

MITÄ MIELESSÄ?

Suurella sydämellä tarjoaa vapaaehtoispaikkoja

Kuopion seurakuntayhtymässä alkoi tammikuun alussa, useassa kaupungissa jo toiminnassa oleva Suurella sydämellä - verkko-palvelu. Aluksi sitä kokeillaan toukokuussa järjestettävien Kirkkopäivien vapaaehtoisten rekrytoinnissa, kertoo kirkkopäiväassistentti **Kirsi Niskanen**.

Mikä on Suurella sydämellä?

”Se on internetissä vapaaehtoistoimintaa välittävä palvelu osoitteessa www.suurellasydämellä.fi. Kuopiossa sitä ylläpitää Kuopion ev.lut seurakuntayhtymä, valtakunnallisesti palvelulla on paljon muitakin yhteistyökumppaneita.”

Miten Kirkkopäivät liittyy tähän?

”Kuopion Kirkkopäivien vapaaehtoisten rekrytointi tapahtuu pääsääntöisesti Suurella Sydämellä -sivuston kautta. Rekrytointi jatkuu niin kauan kun vapaaehtoispaikkoja on tarjolla. Vapaaehtoisia tarvitaan Kirkkopäiville 250-300 henkilöä.”

Miten Suurella sydämellä jatkuu Kirkkopäivien jälkeen?

”Palvelu laajenee Kuopiossa diakoniatyöhön. Diakoniatyöntekijät voivat hakea palvelun kautta omiin tarpeisiinsa sopivia vapaaehtoisia. Sen lisäksi sivustolle tulee ”pyydä apua” -osio, johon apua

tarvitsevat voivat kirjoittaa omin sanoin pyyntönsä.”

Miten voin tulla mukaan vapaaehtoiseksi?

”Sivuilta näet tarjolla olevat työpaikat ja hiirellä klikkaamalla valitset työn, joka sinua kiinnostaa. Rekisteröidyt järjestelmään sähköpostiosoitteen ja puhelinnumeron avulla. Jos ei ole omaa sähköpostia, sivuilta löytyy ohjeet kuinka toimia. Kun olet ilmoittautunut tehtävään, sinulle soimitaan pikimmiten. Jos olet uusi seurakunnan vapaaehtoinen, pyydetään vielä pieneen haastatteluun kahvikupposen äärelle. Yhteyttä pidetään vapaaehtoisin pitkin kevättä.”

Onko pakko olla nettiä?

”Netti ei saa olla este vapaaehtoistyölle. Jos et pysty tai halua käyttää nettiä, voit pirauttaa minulle tai hoidamme rekisteröitymisen puolestasi.”

Entä jos en halua rekisteröityä palveluun?

”Jäsenrekisteriin ei ole pakko liittyä. Jos et halua rekisteriin, siinäkin tapauksessa puhelinsoitto riittää. Kirkkopäivätiimi toki toivoo mahdollisimman monen rekisteröitymistä, koska se helpottaa yhteydenpitoa, kun tiedot löytyvät yhdestä osoitteistosta.”

Teksti ja kuva **HANNA KARKKONEN**

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ESA-MATTI KOPONEN

Puijonkatu 26, III kerros puh. (017) 261 3370
Uudet hammasproteesit, pohjaukset ja korjaukset
LAATU- JA TYÖTAKUU

PERUNKIRJOITUKSET

testamentit - kauppakirjat ym. asiakirjat ammattitaidolla
ja joustavin maksuehdoin

Herastuomari Leila M. Tuomainen
p. 044 211 9876

ERIKOISHAMMASTEKNIKKO ANSSI SOININEN

Ma, ti, to, pe
Kuopio
Hapelähteenkatu 41

Ke klo 9-12
Siilinjärvi
Kasurilantie 13
Palvelukeskus Akuliina

Puh. (017) 462 1511

... ja hymysi huomataan

Akson
hoivapalvelut

Helpompaa arkea Sinulle tai Läheisesellesi

Palveluillemme tunnusomaista on ihmis-läheisyys, joutavuus, luotettavuus ja lämmin työskentelyote.

Tilaa ilmaisen tutustumis- ja palvelukartoituskäynti!

Hyvä Hoiva Pirjo Haatainen, Lähihoitaja
Kuopio, 040 682 5556

www.akson.fi

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverrukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoimistoparviainen.fi

Pitopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Hautaustoimisto

PARVIAINEN OY

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

RUKOUSVIIKKO

EKUMENISTA RUKOUSVIIKKOA
VIETETÄÄN 18.–24.1.

Että olisimme yhtä

- ✦ **Ristisaatto alkaa** sunnuntaina 20.1. klo 15.45 Kuopion vapaakirkolta, Kemilänrinne 3, etenee Ison hautausmaan vieritse Suomen ortodoksisen kirkkohallituksen kirkkoon, Karjalankatu 1, jatkaa sieltä helluntaiseurakunnan temppeliin, Vuorikatu 29 ja sieltä Ekumeenisen rukousviikon pääjuhlaan klo 18 Tuomiokirkkoon. Arkkipiispa Leon ja piispa Jari Jolkosen tervehdyspuheet, yhteinen esirukous, eri seurakunnista koottu kuoro. Isäntänä tuomiorovasti Ilpo Rannankari. Kirkkokahvit.
- ✦ **Keskiviikko 23.1. klo 18 Siilinjärvellä.** Rukoushetki Georgios Voittajan kirkossa, ristisaatto vapaakirkkoon, helluntaiseurakuntaan ja luterilaiseen kirkkoon, iltatee
- ✦ **Torstai 24.1. klo 18 Tuusniemellä.** Rukoushetki Apostolien Pietarin ja Paavalin kirkossa, ristisaatto helluntaiseurakuntaan ja luterilaiselle seurakuntakodille, kirkkokahvit.
- ✦ **Perjantai 18.1. klo 19 Vesper tuomiokirkossa.** Pastori Satu Karjalainen, nuorisokanttori Jarkko Maukonen ja nuoria rukoulijoita.
- ✦ **Sunnuntai 20.1. klo 18 Ekumeeninen tilaisuus Karttulan kirkossa.** Kappalainen Reijo Mustonen.
- ✦ **Maanantai 21.1. klo 18 Raamattuilta Puijon kirkossa.** Teologian tohtori Kari Kuula.
- ✦ **Tiistai 22.1. klo 18 Iltatilaisuus Kuopion vapaakirkossa.** Kirkkoherra Jaana Marjanen, pastori Tapio Annala.
- ✦ **Keskiviikko 23.1. klo 13 Päivättilaisuus metodistikirkossa.** Kirkkoherra Matti Pentikäinen, Reijo Jäntti ja pastori Sampsa Simpanen.
- ✦ **Keskiviikko 23.1. klo 18 Rukouksen ja ylistyksen ilta Kuopion helluntaiseurakunnassa.** Pastori Anni Tanninen, pastori Jyrki Liukkonen.
- ✦ **Keskiviikko 23.1. klo 18 Markkinaseurat tuomiokirkossa.** Matti Sihvonen, Tytti Lintunen, Ilpo Rannankari, Tuomo Ruuttunen, Kuopion Virsikuoro.
- ✦ **Keskiviikko 23.1. klo 18 Iltatilaisuus Karttulan vapaakirkossa.** Pastori Kaarina Hoffrén, pastori Mikko Väisänen ja Richard Nicholls. Ortodoksinen rukoushetki.
- ✦ **Torstai 24.1. klo 18 Ehtoopalvelus Pyhän Nikolaoksen katedraalissa.** Iltatee. Psalmikuoro.
- ✦ **Sunnuntai 27.1. klo 16 Raamattutunti Alavan kirkossa ja Tuomasmessu klo 18.** Pastori Arto Antturi.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Kirkkoherra Matti Pentikäisen virkaan asettaminen ja messu Kalaveden kirkossa sunnuntaina 20.1. klo 10. Piispa Jari Jolkonen. Juhlahahvit.

Mitä on harhaoppi

Miksi kristikunta on jakautunut eri ryhmittymiin? Mitä tarkoitetaan harhaopilla? Näihin kysymyksiin etsitään vastauksia Puijon kirkolla **Seurakunta ja minä -luento- ja keskustelutarjalla**. Kari Kuula johdattaa keskustelemaan kristillisyyden eri muodoista maanantaina 21.1. klo 18. Maanantaina 28.1. on aiheena Lähetystyo. Jaana Marjanen pohtii sitä, miten Jumala kutsuu yhteensä niitä ihmisiä, jotka eivät koskaan kuule kristinuskosta.

Perheiden kirkkohetkiä

- ✦ **Perhemessu** Tuomiokirkossa sunnuntaina 20.1. klo 10. Saarna Sari Kärhä, liturgia Satu Karjalainen, Suokadun päiväkerhon lapset.
- ✦ **Valoa! Pakkaspäivien kirkkohetki** Alavan kirkossa sunnuntaina 20.1. klo 16. Teatteri Silkkikäs, Vappu ja Lydia Palmu, Alavan lapsikuoro ja bändi, Leila Savolainen ja Pirjo Kuula.

Kiitosmielellä

Konsertti kiitosmielellä tuo Hanna Ekolan ja Virpi Lahden Kaavin kirkkoon perjantaina 25.1. klo 18. Vapaa pääsy. Ohjelma 5 € Yhteisvasvastuukeräykselle.

Uusille puijolaisille

Pieneen iltakirkkoon Puijon kirkolle sunnuntaina 20.1. klo 18 kutsutaan erityisesti seurakuntaan hiljattain muuttaneita ja liittyneitä. Iltakirkon toimittaa Kari Kuula lauluryhmä Verson kanssa.

Tunnetko itsesi?

- ✦ **Päivä sinulle** Kuopion pääkirjaston koukussalissa lauantaina 26.1. klo 12. Merja Luukkosen nukketeatteriesitys. Pastori, kiritöyön koordinaattori Ulla Halttunen puhuu otsikolla "Tunnetko itsesi, ihminen?" sekä laulaa ja laulattaa. **Ilta ihmiselle** Alavan seurakuntasalissa klo 18. Nukketeatteriesitys sekä Merja Luukkosen tekstejä ja ajatuksia oman elämänsä tutkimusmatkalta.
- ✦ **Kansan Raamattuseuran kirkkopyhä** Alavan kirkossa sunnuntaina 27.1. klo 10. Saarnaa Ulla Halttunen, Zipporim-kuoro. Musiikillinen kirkkokahvilaisuus.

Pastori Arto Antturi puhuu Alavan kirkossa sunnuntaina 27.1. klo 16 aiheesta Haastettu kirkko, näköaloja kirkon tulevaisuuteen. Tuomasmessu klo 18.

Yhteisvastuu starttaa

Yhteisvastuustartti Puijon kirkolla tiistaina 29.1. klo 17. Yhteisvastuukeräyksellä tuetaan yksinäisiä vanhuksia Suomessa ja Kambodzassa. Pastori Anu Ylitolosen terveiset Kambodzasta. Ruokailu, keräyslip-paiden jako.

Gospelkuoro alkaa Riistavedellä

Tule mukaan Gospelkuoro-projektiin, joka musisoi Tuomasmessussa Riistavedellä keskiviikkona 27.3. klo 18. Harjoitukset lauantaisin klo 10-12 Riistaveden seurakuntatallissa. Kuoro on uusi ja tarkoitettu nuorille sekä työikäisille. Aiempaa kuorolaulukemusta ei tarvitse. Tiedustelut ja ilmoittautuminen 20.1. mennessä kanttori Riikka Tuuralle puh. 040 4888634, riikka.tuura@evl.fi.

Retket

Tuomiokirkkoseurakunnan hiihtolomaretki Kuusamoon ja Rukalle 2.-5.3. Retken hinta alle 12 -vuotiailta 110 €, aikuisilta 185 €. Retkelle emme ota alle 13-vuotiaita ilman huoltajaa. Hintaan kuuluvat linja-automatkat, täysihoito perillä sekä majoittuminen Kalakeitaalle. Matka sopii sekä yksittäisille matkailijoille että perheille. Mukaan mahtuu 45 henkilöä. Jos ilmoittautuneita on enemmän, arvomme lähtijät. Ilmoittaudu viimeistään 25.1. nuorisotyönohjaaja Jarkko Voutilainen, puh. 040 4848 285, jarkko.voutilainen@evl.fi tai diakoni Birgitta Oksman-Kettunen, puh. 040 4848 284, birgitta.oksman-kettunen@evl.fi.

Joona Saraste (vas.), Marja-Leena Korhonen ja Kristiina Laukkanen ovat löytäneet laulun. Laulattaako sinua? Laulunelvytyspäivässä Puijon kirkolla lauantaina 26.1. klo 10-14 opit käyttämään ääntäsi kanttori Joona Sarasteen ohjauksessa ja saat tietoja seurakunnan lauluryhmistä. Ilmoittautudu ruokailua varten viimeistään 22.1. joona.saraste@evl.fi.

TIMO HARTIKAINEN

Mirja Oinosen tyttärenpoika Akseli Karjalainen on kastettu mummin tekemässä kastepuvussa (oikealla).

Kastemekkoja Tuomiokirkossa

Akseli Karjalainen on kastettu mummin virkkamassa kastepuvussa.

Mirja Oinonen oli tuonut itse virkkaamansa kastemekon näytille Tuomiokirkkoon.

”Tein sen tyttäreni esikoiselle, joka kastettiin vuonna 2004. Mekko on sittemmin kiertänyt muissakin ristiäisissä.”

Oinosella on kolme aikuista lasta ja yhdeksän lastenlasta – kaikki kastettu.

”Pidän kastetta tärkeänä, vaikka en osaa sen kummemmin perustella, että miksi. Ehkä se on sellainen tottumiskysymys.”

Erityisen hyvin Oinoselle on jäänyt mieleen ensimmäisen lapsenlapsen ristiäiset.

”Myös samaisen perheen kolmannen lapsen kastujuhla on jäänyt mieleen, koska lapsen äiti oli juuri sairastunut vakavasti.”

Omien lastensa ristiäisissä Oinonen ker toi jännittäneensä enemmän.

”Minulla on poika ja kaksoistytöt. Pojan jäljiltä oli kastemekko valmiina, mutta sitten tulikin kiire hommata tyttöjen ristiäisiin vielä toinenkin mekko.”

Kastemekkoja kierteli ihailemassa myös **Maire Komulainen**, kahden lapsen äiti ja neljän lapsenlapsen mummi.

”Minulle kasteen merkitys on todella suuri. Siinä lapsi liitetään Jumalan yhtey-

teen ja kirkolliseen perheeseen.”

”Olen surullinen siitä, että vanhemmat yhä useammin jättävät lapsensa kastamatta. Minusta lapsi jää silloin jostain tärkeästä paitsi.”

Piispalta tivattiin kasteen merkitystä

”Vaikka olen itsekin kasteen merkitystä paljon tutkinut, jouduin taannoin tiukan paikan eteen nuorimmaisemme ristiäisten alla. Kastepappi nimittäin rohkeasti tivasi meiltä vanhemmilta, että miksi haluatte lapsenne kastettavan”, piispa **Jari Jolkko**nen kertoi.

Jolkoksen mukaan Uudesta testamentista ja Lutherin ajatuksista löytyy useitakin perusteita sille, miksi lapsi kannattaa kastaa.

”Monesti törmää siihen luuloon, että kasteen tehtävä on antaa lapselle nimi. Nimen saa lapselle helpommallakin, mutta kasteen perimmäinen merkitys on antaa jotain paljon enemmän.”

Kasteen viikko käynnistyi viime sunnuntaina Tuomiokirkossa tilaisuudella, jossa piispa Jari Jolkko puhui aiheesta ”Miksi lapsi kastetaan”.

Kaste kuin päälle puettava vaate
Uudessa testamentissa voidaan nähdä erilaisia kielikuvia kasteen merkityksestä.

”Kaste on Kristukseen pukeutumista, sen kerrotaan myös yhdistävän meidät saman

”Nimen saa lapselle helpommallakin, mutta kasteen perimmäinen merkitys on antaa jotain enemmän.”

Jumalan lapsiksi. Niin ikään kaste on uudelleen syntymistä ja osallisuutta Kristuksen kuolemaan ja ylösnousemukseen.”

Lutherin oppien mukaan taas kaste perustuu Jeesuksen käskyyn ”kastakaa ja opettakaa”.

”Lutherin mielestä kaste antaa jokaiselle kristitylle oppimista, Jumalan armoa ja syntien anteeksi saamista.”

”Itse kaste on ohi kiitävä hetki, mutta elämän matkalla se on joka päivä päälle puettava vaate, joka kehoittaa meitä rakastamaan lähimmäistä, taistelemaan pahuutta vastaan ja pitämään huolta luomakunnasta. Kastemekko symboloi tätä vaatetta.”

Tuomiokirkossa on tällä viikolla esillä kastemekkoja eri vuosikymmeniltä.

Kasteviikko huipentuu ensi lauantaina 19.1. Keskusseurakuntatalolla pidettävään kastepäivään, jonne voi tulla kastettavaksi ilman sen suurempia järjestelyjä.

Kastepäivään on nyt ilmoittautunut kuusi kastettavaa.

HELI HARING

Kastepäivä Keskusseurakuntatalossa lauantaina 19.1. klo 12 – 18. Kasteita toimitetaan noin 40 minuutin välein. Ilmoittautuminen marja-leena.myllynen@evl.fi puh. 040 4848 248. Vapaita aikoja on vielä.

TAMMIVINKIT

- ✚ **VB-valokuvakeskus**, Perttu Saksa: Echo 11.1.–24.2. Ateljeetilassa Victor Barsokevitschin juhluvuosi (1863–1933).
- ✚ **Kuopion museo**: Vaatteet varoja myöten – pohjoissavolaiset kansanpuvut 1800-luvulla 31.1. asti.
- ✚ **Parvihuone**, 2. krs.: Papanamaan kartta 31.3. saakka.
- ✚ **Kuopion taidemuseo**: Taiteen Vuoksi – Maisemia veden äärellä ja Onko koira kotona? 3.2. asti.
- ✚ **Taidemuseo**: Sirpa Kähkösen luento Järvenselkä – savolaisen tie 19.1. klo 14.
- ✚ **Kuopion museo**: Vapaapainija Eino Leino ja Mestarijuoksija Hannes Kolehmainen palkinnot esillä 24.3. saakka.
- ✚ **Korttelimuseo, näyttelysali**: Sirkus saapuu Kuopioon – Päivä sirkuslaisten elämästä 100 vuotta sitten 24.1. alkaen.
- ✚ **Galleria G 12**, Jouko Lempinen: Kansallismaisema 5.–24.1.
- ✚ **Galleria Carree**: Riikka Mäkiposken näyttely 23.1.–10.2.
- ✚ **Ikääntyvien yliopiston** luentosarja I kaupungintalolla, professori Matti Tolvanen: Väki- valtaisuus Suomessa 24.1. klo 13 (25 e./kevätkausi).
- ✚ **Kuvakukko, Hopeatähdet-kerho**: Palme 15.1. klo 13. Keskusteluvieraana artikkelitoimittaja Seppo Kononen.
- ✚ **Kuvakukko**: Carmen, oopperaelokuva 15.1. klo 18, tekstitys engl. Väliajalla lipun hintaan sisältyvä kahvitarjoilu, Tanssiva Kokki Liisa Ruuskanen.
- ✚ **Metsän tarina**. Suomi 2012 (S); Haute Cuisine – Mestari keittiössä. Ranska (S)
- ✚ **Finnkino**: mm. Ella ja kaverit (S), Anna Karenina (K12).
- ✚ **Kuopion Musiikkikeskus**: Uudenvuoden Wieniläiskonsertti 15.1. klo 19.
- ✚ **Sinfoniasarja 1**, Kuopion kaupunginorkesteri, Atso Almila, kapellimestari; Nancy Zhou, viulu 17.1. klo 19.
- ✚ **Valohalli**: Silkki kauppiaas Salamud -tanssisatu, Savonia-AMK:n musiikin ja tanssinopettajaopisk. 21. ja 22.1. klo 9, 10 ja 18; 23.1. klo 9 ja 10.
- ✚ **Painajainen musiikkikeskuksessa**, kauhu-elokuvamusiikkia Atso Almilan johdolla 23.1. klo 19.
- ✚ **Jazzklubi**: Big Blue, Jazzliiton kiertue klo 21.
- ✚ **Kuopion kaupunginteatteri**, Puistokoulu: Paperittomat, ensi-ilta 16.1. klo 19; seur. es. 19.1. klo 14.
- ✚ **Elämänmeno**, ennakonäytös 18.1. klo 19, ensi-ilta 19.1. klo 19.
- ✚ **Elling**, Siunattu hulluus ja Kiviä taskussa jatkavat kevätkaudella.
- ✚ **Puistokoulu**: Ritva Grönberg: Rakkaudesta lauluun 24. ja 30.1. klo 19.
- ✚ **Tammimarkkinat** 23.–24.1.
- ✚ **Lasten Pakkaspäivät** 20.–29.1
- ✚ **Kulttuuriareena 44**: Pakkassirkus ”Kohta-Uksia” ensi-ilta 19.1. klo 18; 20.1. klo 15; 22.1. klo 9; 24.1. klo 9.30; 25.1. klo 18; 26.1. klo 14 ja 18; 27.1. klo 15 ja 30.1. klo 9.30.
- ✚ **Sotku**: Sydämen syrjällä – lauluja elämästä, näyttelijä Lina Patrikainen, pianisti Tapio Nykänen, basisti Markku Lehtikainen ja rumpali/perkussionisti Marko Salmela 20. ja 27.1. klo 19.

KUOPION KAUPUNKI/VICENTE SERRA

Lasten Pakkaspäivien riemua Kuopiossa.

Kävelevä viisaus ynnä muita kevään m

**Talous alamäkeen.
Kirkot myyntiin.
Tilastoissa vain
tuhkausten
määrä nousee.
Auringon-laskua
uhmaten Kuopiossa
puhuttiin myös
kirkon keväästä.**

Kuopiossa käytiin vilkas ja myös tunteita herättävä piispanvaali. Muutama sivujuonnetta lukuun ottamatta keskustelu oli sivistynyttä. Kuudesta ehdokkaasta kolme seului-
tui loppusuoralle jo melko alkuvaiheessa: **Jari Jolkkonen, Jaana Marjanen ja Miikka Ruokanen.**

Vaikka Miikka Ruokanen olisi saattanut tuoda Kuopion hiippakuntaan uudenlaisia tuulia, hänen impulsiivisuutensa vierastutti savokarjalaisia. Ruokanen kun ei ole millään tavalla ennustettava. Piispapaneelit olivat säyseitä, vuorovaikutusta ehdokkaitten kesken niissä ei syntynyt eivätkä mielikuvat juuri muuttuneet.

”Jätistä parhain”, kävelevä viisaus idästä voitti vaalin ylivoimaisesti. Valinnan hetkellä Jari Jolkosen jalkoja tutisutti, mutta vapinat ovat saaneet piispapyöriyksessä nuorelta mieheltä jäädä.

Mediaan hän nousi viime keväänä Suvivirsi-kohussa jo ennen Kuopioon muuttoaan. Yksi tykkäsi, toinen ei kun piispa ei halunnut lastensa menevän koulun kevätjuhlaan, jossa suvivirttä ei veisattu. Piispan asunnonetsimisestäkin syntyi pikkuhaloo, kun ehdolla piispalaksi oli tuomiorovastin pappila. Piispa vetäytyi pois pelistä, jotta nuorisotyö saa pitää pappilan kotinaan.

Lähetysmäärärahoihin puuttuminen sai etelän median sijoittamaan piispa Jolkosen kehittyvien maakuntien poikakerhoon. Piispa kun laushti, ettei opillisten kysymysten ratkaiseminen ole seurakuntien luottamushenkilöitten, vaan kirkolliskokouksen ja piispainkokouksen asia.

”Kiista lähetysrahoista aiheuttaa kärsimystä kaikille”, piispa Jolkkonen sanoi (Kotimaa 4.1.2013). Tosin Kuopion seurakuntayhtymän luottamushenkilöt eivät noudattaneet piispan tahtoa, vaan eväsivät Evankeliumiyhdistykseltä talousarviomäärärahan.

”Nyt on helppoa rukoilla piispan ja hänen perheensä puolesta kun heitä näkee usein kirkossa”, Martta Ahonen totesi jouluaattona Tuomio-kirkossa.

Wille Riekkinen toivoi lähtiessään, että Jolkosen myötä voitaisiin nauttia valoisasta luterilaisuudesta.

Herkkä ja koskettava betonikirkko

”Ainutlaatuinen, käytännöllinen, yhteyttä etsivä ja luova. Kuin tehty tämän ajan messua varten”, piispa **Matti Sihvonen** sanoi Alavan kirkosta. Hän laittoi persoonansa likoon Alavan kirkon säilyttämiseksi ja lahjoitti syntymäpäiväkeräykseen tulevat rahat kirkkotilille. Synkkinä

SEILA RYTKÖNEN

Ehtoollisella virkaanasettamisen jälkeen piispa Jari Jolkkonen, vaimo Hanna Vasiljef sekä lapset Akseli, Heikki, Maija, Saima ja Elsa.

**”Kaikkien
pitäisi nähdä
kuolema.
Mutta kuka
omainen
tällaista
haluaa, vaan
heti kiidättää
läheisensä
sairaalaan
kuolemaan.”**

MARTTA RUUSKANEN
KK6/2012

aikoina piispa uskaltautui puhumaan myös kirkon keväästä.

Alavan kirkon korjaussuunnitelmissa on kulunut aikaa, kahvia ja vuosia. Rahaakin. Nyt on kuitenkin selvää, että korjaus aloitetaan tänä vuonna ja jatketaan seuraavana.

Kallavesi halusi mattinsa

Jos oli piispanvaalissa tunteet herkässä, vielä enemmän hersyteltiin Kallaveden seurakunnan kirkkoherranvaalissa. Männistön kirkkoherran vaalissa ylimääräisellä ehdokassijalla ollut ja suuren äänisaaliin koonnut **Matti Pentikäinen** oli palkintokorokkeella alusta asti. Vaalin tosin ratkaisi tuomiokapituli jo silloin kun se antoi Pentikäiselle vaalisijan. Lie eläkkeelle jäävä piispa halunnut antaa näin hyvitystä Männistössä tapion kärsineelle Pentikäiselle.

Vaalikoneetkin kehitettiin, mutta seurakuntalaiset halusivat mattinsa. Ulkopuolelta tulleen on mahdotonta päästä voittajaksi ainakaan Kuopiossa. Ellei oman seurakunnan pappi tee jotain katalaa mokausta. Vaali-iltanaan Matti Pentikäinen lupasi laittaa ainakin kirkollista kokouskulttuuria ja yhdessä tekemistä uusiksi. Sekä opetella myös hallintomieheksi.

Ensi sunnuntaina olevaan virkaanasettamiseen ei tehdä kutsuvieraslistoja eikä kirkossa ole kutsuvieraspaiikkoja. Hatunnosto Pentikäiselle. Jumalan valtakunnassa joka iikka on kutsuvieras, korkeimmalla kiitoksella hyväksytty.

Seurakuntataloja ulosmyyntiin

Verotulot laskevat Kuopiossakin, yhteisverojen tuotto varsinkin.

Kiinteistöjä myydään sen minkä niitä ostetaan. Päivärannan kirkko oli ensimmäinen. Menyttyä on Vehmersalmen pappila ja Inkilänmäen seurakuntatalo. Katolisen kirkon harkinta-aika on pitkä, sillä vielääkään päätöstä Männistön vanhan kirkon ostamisesta ei ole tullut. Tarjottu on.

Keskuseurakuntalo on hyvällä paikalla ja arvokkaalla tontilla myytäväksikin. Kaavailuja on tehty vanhusten asuintaloksi muuttamisesta.

Vehmasmäen kappeli on myös ollut yksi murheenkryyni. Kappelissa voidaan kokoontua, mutta seurakuntatiloissa ei. Nyt korjaus on siirretty vuodelle 2014 ja korjattaneen pidemmän kaavan mukaan. Laskelmia ja kartoitusta tehdään parastaikaa.

LAHJA PYYKÖNEN

erkkejä

Sinulle surun aikana

Kuolema ja suru ovat tulleet lähellesi. On kuljettava läpi pimeän, jotta voi nähdä valon. Jos tahdot jakaa kysymyksiäsi, ajatuksiasi, ehkä itkuasikin toisten kanssa, olet tervetullut sururyhmään. Ryhmien koko on enintään kahdeksan henkilöä.

Sururyhmä työikäisille

**KESKIVIikkoisin KLO 17.30–19.
30.1., 6.2., 13.2., 27.2., 6.3. sekä 13.3.
Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 B, kokoushuone 4. kerros.**

Ohjaajat: Raili Miettinen ja Hannu Rönkä.

Ilmoittautuminen: 21.1. mennessä vs. hallintosihteeri Raija Luomanperä, puh. 040 484 8201.

Sururyhmä ikääntyneille

**MAANANTAISIN KLO 13.45–16.30.
4.2., 11.2., 18.2., 25.2., 4.3., 11.3. sekä 18.3.
Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 B, kokoushuone 4. kerros.**

Ohjaajat: Helena Jauhiainen ja Pirjo Kuula.

Ilmoittautuminen: 21.1. mennessä vs. hallintosihteeri Raija Luomanperä, puh. 040 484 8201.

Itsemurhan tehneen läheisille

**TIISTAISIN KLO 18–19.30.
5.2., 12.2., 19.2., 26.2., 5.3. sekä 12.3.
Keskuseurakuntatalo, Suokatu 22 B, kokoushuone 4. kerros.**

Ohjaajat: Raili Lehtoviita ja Pirjo Miettinen.

Ilmoittautuminen: 21.1. mennessä Raili Lehtoviita, puh. 040 484 8201.

Sururyhmä lapsille

**KESKIVIikkoisin KLO 17–19.
13.3., 20.3., 27.3., 3.4., 10.4. sekä 17.4.
Poukaman leirikeskus.**

Ohjaajat: Maarit Kirkinen ja Riitta Murtorinne.

Ilmoittautuminen: Maarit Kirkinen, puh. 040 4848 369 ja Riitta Murtorinne, puh. 040 4848 437.

Jumala, Isämme.

Lahjoita hänelle iänen rauhasi

rakkaan Poikasi Jeesuksen Kristuksen tähden.

Anna ikuisen valosi loistaa hänelle.

Ole hänelle armollinen ja anna iankaikkinen elämä.

**KUOPION EV. LUT.
SEURAKUNNAT**

www.kuopionseurakunnat.fi

TIIMO HARTIKAINEN

Piruntorjuntabunkkeriksikin kutsuttu Alavan kirkko herättää tunteita. ”Myykööt metsää ja pappiloita, mutta tätä ei saa särkeä.” Alavan kirkko on myös Tuomasmessun kotikirkko.

Liitokset nostavat katto

Järvi-Kuopion seurakunnalla on leveät seinät. Saman katon alle sopeutuminen muuttaa tuttuja kuvioita.

Nilsin kirkossa vietettiin uuden vuodenpäivänä juhlamessua. Kenelle juhlaa, kenelle ei. Järvi-Kuopion seurakunta nitisee vielä entisissäkin liitoksissaan. Nilsin lisättiin joukkoon vuoden alussa.

Liitoskriisissä työntekijöille on järjestetty konsulttiapua. Sillä on haettu sitoutumista yhteiseen työnäkyyn ja pitkäjänteiseen suunnitteluun.

Rovasti **Hannu Komulainen** arvelee, etteivät työntekijät välttämättä erota sitä, mikä harmitus johtuu muista syistä, mikä on liitoksen aiheuttamaa.

Muutos koskettaa enimmin työntekijöitä ja aktiivisesti osallistuvia seurakuntalaisia. Harvoin kirkossa käyvä tuskin liitoksista välittää, kunhan saa papin kastamaan, vihkimään ja hautaamaan.

Kirkkoherranvirastot ovat alue seurakunnista hävinneet, seurakunnan toimisto on nyt Juankoskella.

Kaikki eivät katso keskittämistä hyvällä. "Unohtuuko seurakuntalainen", **Antti Ahonen** Muuruvedeltä kysyy. "Jos sieltä päin lipsutaan, minkäänlainen toiminnan pyörittäminen ei auta. Etäännyttäminen ei ole tätä päivää enää missään, ei varsinkaan seurakunnassa", vakuutusyhtiössä työskentelevä Ahonen sanoo.

"Myös uuden organisaation ainoana tarkoituksena on palvella ihmistä, toteuttaa kirkon tehtävää tässä maailmassa", sanoo Muuruveden aluekappalainen **Satu Väätäinen**.

"Tervehdin uusia tuulia hymyssä suin", sanoo Nilsin pastorin **Eino Keihänen** 17 työvuoden jälkeen. Asioita voi tehdä toisinkin.

Tuttu työyhteisö on hävinnyt

Seurakuntaliitokset ovat tulleet jäädäkseen. Kuntaliitokset vierittävät ainakin toistaisek-

si seurakunnat mukanaan. "Ei tiällä kukkaa tätä halunna, van Kuopio halusi Tahkon", sanoo nimettömänä pysyvä nilsiläinen mies, joka kaipaakaan paikallislehteen kirkollisia ilmoituksia.

Kaksi vuotta sitten syntynyt Järvi-Kuopio näki maailman eri tavalla. Pohjois-Savon pienet seurakunnat liittyivät yhteen. Monikaan niistä ei olisi taloudellisesti enää pärjännyt omillaan.

Työntekijät kertovat vaikeinta olevan sopeutumisen isoon seurakuntaan. Työ ei ole enää niin itsenäistä kuin se oli aiemmin, jolloin kaikki toimi saman katon alla. Tuttu työyhteisö on hävinnyt. Välimatkat ovat pitkiä ja kokouksiin menee aikaa enemmän kuin ennen. Myös toimistotyöt ovat lisääntyneet. Tämä taas vie aikaa pois seurakuntalaisten kohtaamiselta, ja varsinkin diakoniassa kotikäynneiltä.

Uusi on etäistä ja vierasta

"Muutos entiseen on iso", sanoo diakonissa **Pirjo Julkunen** Kaavin alue seurakunnasta. Kirkkoherranvirastossa saattoi hoitaa monta asiaa yhdellä kertaa ja kohtaaminen tapahtui kasvokkain. "On luonnollista, että uusi tuntuu vieraalta", Julkunen sanoo.

"Haluaisin olla lähellä seurakuntalaisia, keskittyä kotikäynteihin sekä ihmisten kohtaamiseen." Työntekijöitä alue seurakunnassa on vähemmän kuin itsenäisen seurakunnan aikaan. Siksi työntekijöille Julkunen mukaan lisätään myös tehtäviä, jotka eivät kuulu toimenkuvaan.

"Kun on tarpeeksi iso työntekijäjoukko, se pystyy itse työllistämään itsensä ja tekemään olonsa mukavaksi ajattelematta sitä, mitä varten on olemassa", Hannu Komulainen arvelee.

"Kun omaa toimintamallia on välttämättömyyttä muuttaa, ei itsenäisyyteen tottuneen työntekijän kokemus aina ole myönteinen", työyhteisökehittäjä **Antti Kokkonen** on huomannut.

Vastarinta herää Kokkosen mukaan silloin jos työntekijät eivät voi olla vaikuttamassa päätösten valmisteluun.

"Itsenäisyyteen tottuneen työntekijän kokemus ei välttämättä ole myönteinen silloin kun omaa toimintamallia pitää muuttaa. Muutostilanteessa on aina mukana tunteita, toisilla enemmän, toisilla vähemmän. On tärkeää huomata ihmisten erilaisuus."

LAHJA PYYKÖNEN

10 kysymystä kirkkoherralle

1. Mistä saan virkatodistuksen?

Kuopion seurakuntayhtymän keskusrekisteristä. Nopein tapa on puhelin. Kirkkoherranvirastoja alue seurakunnissa ei enää ole. Seurakunnan toimisto on Juankoskella.

2. Miten sovin kasteesta ja vihkimisestä?

Toimistosihteerin kanssa puh. 040 4888 tai 040 4888 611.

3. Entä hautajaisista?

Järjestely aloitetaan soittamalla hauta- ja puistoimistoon puh. 040 4848 242. Myös oman aluepapin kanssa voi asioida.

4. Maksaako hautapaikka ja hautaaminen?

Kyllä. Kirkkovaltuusto on määritellyt hinnat ja kustannukset ovat kaikille samat.

5. Mille hautausmaalle läheiseni haudataan?

Ensisijaisesti oman seurakunnan hautausmaalle, mutta Järvi-Kuopion seurakunnan jäsen voidaan haudata mille tahansa Kuopion seurakuntayhtymän hautausmaalle.

6. Voinko pyytää pappia muualta kuin omasta alue seurakunnasta?

Voit. Tätä toivetta kuullaan aina kun se on mahdollista.

7. Myydäänkö kiinteistöjä?

Vähentämistä jatketaan. Tavoitteena on, että jokaisessa alue seurakunnassa on yksi ympäri-vuotinen kokoontumispaikka. Nilsin osalta suunnittelu on vielä kesken.

8. Maksaako seurakunnan tilojen käyttö?

Ulkopuolisten toimijoiden tilojen käytöstä kirkkovaltuusto on määritellyt hinnat.

9. Pidetäänkö konfirmaatio oman seurakunnan kirkossa?

Jokaisessa alue seurakunnassa on vuoden mittaan yksi konfirmaatio.

10. Mitä kirkon jäsenenä saan verorahallani?

Jäsenyys on osallisuutta yhteisöön. Seurakunta liittyy yhteisöön, jonka tehtävä on olla toivontuojana ja lohduttajana.

Onko kirkossa tallel

HANNU TERVONEN
NILSIÄ

"Jumalan sana, eväs, lohdutus ja turva arkipäivään. Lähimmäisen kohtaaminen, henkinen ja hengellinen tukeminen. Nuoriso- ja lapsityö."

HILKKA PEKKARINEN
VEHMERSALMI

"Juuret, ikiaikaiset juuret. Kirkko on kaikille."

GALLUP

KUVAT TIMO HARTIKAINEN

toa korkeammalle

TIMO HARTIKAINEN

Juhlamessu oli eilisen muisto ja huomisen alku Nilsin kirkossa uudenvuodenpäivänä.

la mitään hyvää?

**PIRJO JA MATTI PARVIAINEN
RIISTAVESI**

"Jumalan läsnäolo, joka rauhoittaa ja jossa tulee siunatuksi. Yhteys toisiin ihmisiin."

**EILA LUUKKONEN
MUURUVESI**

"Kirkko on tukipilari, johon kuulumme. Elämä tuntuu mahdottomalta, ellen kuuluisi kirkkoon."

**ANTTI AHONEN
MUURUVESI**

"Kiireisen ihmisen rauhoittumisen paikka. Jo kirkonmäellä tuntuu hyvältä."

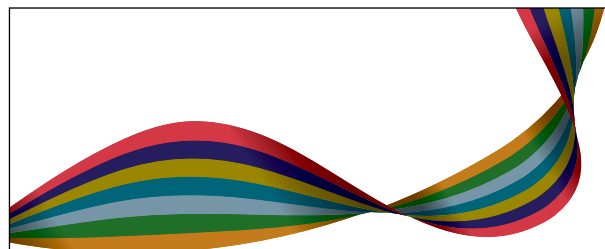
Hae omasi lehtipisteestä.

www.askellehti.fi

Voit tilata Askelen myös kotiisi.
Tilauspalvelu 020 754 2333 tilauspalvelut@kotimaa.fi

 KOTIMAA-YHTIÖT

Kuopion ev.lut.seurakuntayhtymän hautaustoimessa on haettavana

Erityisammattimiehen

työsopimussuhteinen toimi. Työsuhde täytetään aluksi määraaikaisena ja se on tarkoitus vakinaistaa myöhemmin. Erityisammattimiehen tehtäviin kuuluu mm. koneellinen haudan kaivu, hautauksiin liittyviä tehtäviä sekä hautausmaiden hoito- ja kunnossapitotyöt. Erityisammattimieheltä edellytämme työkokemusta kaivinkone- ja traktorin kuljettajan tehtävistä. Ammatillinen koulutus luetaan eduksi. Palkkaus määräytyy Kirkon yleisen virka- ja työehtosopimuksen vaativuusryhmän 402 mukaan. Lisäksi voidaan maksaa vuosisidonnaista henkilökoh- taista palkanosaa (enintään 15 % vähimmäispalkasta). Työsuhde täytetään 1.3.2013 tai sopimuksen mukaan ja siinä noudatetaan neljän kuukauden koeaikaa. Ennen töiden vastaanottamista on esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan.

Kirjalliset hakemukset tulee toimittaa viimeistään 25.1.2013 klo 16.00 mennessä osoitteeseen:

Kuopion ev.lut.seurakuntayhtymä
Hauta- ja puistotoimisto
Siunauskappelintie 3
70110 Kuopio
Kuoreen merkintä ”Erityisammattimies”

Lisätietoja: puistopäällikkö Aarne Laukkanen, 040 484 8237 tai työnjohtaja Miikka Väisänen, 040 484 8244.

Kuopion ev.lut.seurakuntayhtymä
Hauta- ja puistotoimisto

www.kuopionseurakunnat.fi

KUOPION EV.LUT.
SEURAKUNNAT

SEURAKUNNAT 16.–30.1.13

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko on avoinna klo 10-15, lisäksi pe klo 18-23.

puh. 040 4848 256

Viikkomessu ke 16.1. klo 18. Lauri Kastarinen, Mari Voutilainen ja Anu Pulkkinen.

Ekumeenisen rukousviikon vesper pe 18.1. klo 19. Satu Karjalainen, Jarkko Maukonen ja nuoria eri seurakunnista.

Lauantaituokio la 19.1. klo 15. Anna Kosola.

Perhemessu su 20.1. klo 10. Saarna Sari Kärhä, liturgia Satu Karjalainen, Suokadun päiväkerhon lapset, kanttorina Pertti Rusanen ja urkurina Anna Kosola.

Ekumeenisen rukousviikon pääjuhla su 20.1. klo 18. Arkkipiispa Leon ja piispa Jari Jolkosen tervehdyspuheet, yhteinen esirukous ja eri seurakunnista koottu kuoro kanttori Anna Kosolan johdolla. Pääjuhlan isäntänä tuomiorovasti Ilpo Rannankari. Kirkkokahvit.

Viikkomessu ke 23.1. klo 18. Ilpo Rannankari, Olli Viitaniemi ja Anu Pulkkinen.

Markkinaseurat ke 23.1. klo 18. Matti Sihvonen, Tytti Lintunen, Ilpo Rannankari ja Tuomo Ruuttunen. Kuopion Virsikuoro, johtaa Anni Pesälä.

Lauantaituokio la 26.1. klo 15.

Messu su 27.1. klo 10. Saarna Olli Viitaniemi, liturgia Ilpo Rannankari, kanttori Pertti Rusanen ja urkurina Anu Pulkkinen.

Hiljaisuuden messu (Viikkomessu) ke 30.1. klo 18. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen ja Anu Pulkkinen.

KESKUS-SEURAKUNTATALO Suokatu 22

Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 16.1. klo 11. Raamatutunti Olli Viitaniemi. Il- tapäivällä terveiset Pitkä- rannasta, Varpu Ylhäinen.

Raamattupiiri ti 22.1. klo 17. Olli Viitaniemi. Suoka- dun nuorisotilojen takka- huoneessa.

Keskiviikon lähetyspiiri ke 23.1. klo 13. Kerhohuone Samulissa, keskusseura- kuntatalossa, Suokatu 22.

Siioninvirsiseurat ke 23.1. klo 19.30. Tuomo Ruut- tunen. Tarjoilua alkaen klo 19.

Markkinaseurojen aamuseurat to 24.1. klo 9. Kerhohuone Samulis- sa, Suokatu 22 C. Tuomo Ruuttunen ja Ilpo Ran- nankari.

Tammisunnuntain juhla su 27.1. klo 13. Alkuhar- taus pastori Olli Viitaniemi, Kuopion Sotaveteraa- nien kuoro, johtaa Miia Viljamaa, juhlapuhe Len- noston komentaja evers- ti Ossi Sivén, päätössanat everstilutnantti Markku Tomperi. Yksinlaulua Pert- ti Rusanen, säestää Anu Pulkkinen. Tervetuloa. Va- paa pääsy.

Tuomiokirkkoseurakun- nan ja Alavan seurakun- nien avoin omaishoita- jien ryhmä ma 28.1. klo 13-14.30 kerhohuone Sa- mulissa. Lisätietoja diako- ni Birgitta Oksman-Ket- tunen, puh. 040 4848 284.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 30.1. klo 11. Raamat- tutunti Vainotto kristin- usko, Lauri Kastarinen. Il- tapäivällä Tammimarkki- na-perinne, Risto Lappa- lainen.

MUMMON MÖKKI Puijonkatu 10. Avoinna ma-to klo 11-15.

puh. 040 4848 272

Viriketuokio to klo 13.

Raamattutuokio ti 22.1. klo 13. Virpi Soveri.

Papin päivä ti 29.1. klo 13.

NUORET

Nuortenillat to klo 18-21

Suokadun nuorisotiloissa Keskuseurakuntatalolla.

LÄHETYS

Keskiviikon lähetyspiiri ke 23.1. klo 13 Kerhohuone Samulissa, keskusseura- kuntatalossa, Suokatu 22.

DIAKONIA

Diakoniatoimisto Vas- taanotot: Keskuseura- kuntatalo, Suokatu 22 C. Päivystys ilman ajanvara- usta ma klo 9-10.30 ja pu- helinaika klo 10.30-11.30 puh. 040 4848 253 Pirjo Litmanen, muuna aikana puh. 040 4848 282. Ke klo 9-10.30 ja puhelinaika klo 10.30-11.30 puh. 040 4848 253 Birgitta Oksman-Ket- tunen. Inkilänmäen dia- koniatyöntekijän Varpu Ylhäisen päivystys ilman ajanvarausta, Suokatu 22 C. Ti klo 9-10.30, puhelin- aika klo 10.30-11.30 puh. 040 4848 254, muuna ai- kana puh. 040 4848 255. **Lähimmäispalvelijoiden kuukausitapaaminen** ma 28.1. klo 16. Keskuseura- kuntatalolla, Suokatu 22 C, kerhohuone Samuli. Varpu Ylhäinen.

MUUTA

Tuomiokirkkoseura- kunnan hiihtolomaret- ki Kuusamoon ja Rukale 2.3.-5.3.2013 Retken hin- ta alle 12-vuotiailta 110 €, aikuisilta 185 €. Retkelle emme ota alle 13-vuotiaita ilman huoltajaa. Hintaan kuuluvat linja-automat- kat, täysihoido perillä sekä majoittuminen Kalakei- taalle. Matka sopii hyvin sekä yksittäisille matkai- lijoille että perheille. Mu- kaan mahtuu 45 henkilöä. Jos ilmoittautuneita on enemmän, arvomme mat- kalle lähtijät, heille lähete- tään tarkempia tietoja ret- kikirjeessä. Ilm. viimeis- tään 25.1. nuorisotyönoh- jaaja Jarkko Voutilainen, puh. 040 4848 285, jark- ko.voutilainen@evl.fi tai diakoni Birgitta Oksman- Kettunen, puh. 040 4848 284, birgitta.oksman-ket- tunen@evl.fi.

Ekumeenisen rukousviikon ristisaatto su 20.1. klo 15.45 Kuopion va- paakirkolta, Kemilänrin- ne 3, etenee Ison hautaus- maan vieritse Suomen or- todoksisen kirkkohallituk- sen kirkkoon, Karjalanka- tu 1, jatkaa sieltä hellun- taiseurakunnan temppe- liini, Vuorikatu 29 ja sieltä Tuomiokirkkoon **Ekumee- nisen rukousviikon pää- juhlaan klo 18.** **Inkilänmäen palvelupiiri, käsityöryhmä ja avoin kerho Tätillä** to 24.1. klo 13. Rukous. Varpu Yl- häinen.

PERHETYÖ

Perhetyötoimisto Pirjo

Rissanen, puh. 040 4848

252 Keskuseurakuntata- lossa, Suokatu 22 E.

Naisten lenkkipiiri Pou- kamassa ma 21.1. klo 18.

Perhekerho ti 22.1. klo

9.30-11. ”Ihme”, ti 29.1. klo 9.30-11. ”Kynntilä”, Keskus- seurakuntatalossa, Suoka- tu 22 E.

PYHÄKOULU

Kotipyhäkoulu Rönössä Jaana ja Asko Lappalaisen kodissa. Katso lisää Rönön sillan kupeessa olevalta il- moitustaululta.

KASTETUT

Alma Emilia Vilhunen, Venny Oliivia Laitinen, Ella Lumi Vilhelmiina Pitkänie- mi, Lumi Luna Olivia Vai- nikainen, Julius Pekka Taa- vetti Jalava, Aatu Sakari Pinoniemi, Lilja Juulia Jo- sefiina Matilainen, Viola Stella Helena Nurro, Luu- kas Aimo Johannes Tarvai- nen, Henrietta Mona Per- niilla Pitkänen, Jesse Kuller- vo Toivanen, Emma Viola Melissa Heikkilä.

KUULUTETUT

Lauri Juha Kaleva Koisti- nen ja Leena Kristiina Ur- sinus.

KUOLLEET

Kalle Olavi Karvonen 90v, Salme Tellervo Kraemer 74v, Teuvo Ilmari Holopai- nen 83v, Reima Kristian Si- mola 83v, Eino Ilmari Has- sinen 81v, Louise Vassinen 87v, Hilja Sormunen 86v, Huugo Olavi Ikonen 89v, Marjatta Tuulikki Tiirikai- nen 76v, Jenny Maria Nis- kanen 89v,Markku Aar- re Johannes Miettinen 61v, Aino Annikki Miettinen 89v, Sinike Bertta Mar- jatta Purhonen 94v, Rit- va Anneli Heiskanen 82v, Teuvo Tapio Tarvainen 73v, Isai Patrobas Leopold Wahl 86v.

ALAVAN KIRKKO Keihäskatu 5

puh. 040 4848 298

Messu su 20.1. klo 10.

Saarnaa Ilkka Kopo- nen, liturgina Kirsi Perä- maa, kanttorina Ossi Jau- haiainen.

Valoa! Pakkaspäivien kirkkohetki su 20.1. klo 16. Laulujen, draaman ja lumimajojen opastuk- sella etsimme Valon tie- tä. Mukana Teatteri Silk- kikäs, Vappu ja Lydia Pal- mu, Alavan lapsikuoro ja bändi, Leila Savolainen ja Pirjo Kuula. Meh- u- ja pii- rakatarjoilu, vapaaehtoi- nen maksu.

Messu su 27.1. klo 10. Saar- naa Ulla Halttunen, liturgi- na Anna Väättäinen, kan- ttorina Leila Savolainen, Zipporim-kuoro. Kansan Raamattuseuran kirkko- pyhä. Messun jälkeen mu- siikillinen kirkkokahvitilai- suus seurakuntasalissa, al- kavian vertaistukiryhmi- en esittely.

Tuomasmessu su 27.1. klo 18.

Levyn julkaisukonsert- ti ”Iloinen sydän” to 31.1. klo 19. Popo Salami, Jark- ko Maukonen, Ossi Jau- haiainen.

Levyn julkaisukonsert- ti ”Iloinen sydän” to 31.1. klo 19. Popo Salami, Jark- ko Maukonen, Ossi Jau- haiainen.

Alavan SEURA- KUNTAKESKUS Keihäskatu 5 B

Siioninvirsiseurat su 20.1. klo 14 seurakuntasalissa. Puhujina Matti Komulai- nen, Reijo Mattila ja Juha Välimäki.

Alavan eläkeläisten päi- väpiiri ti 22.1. klo 12-14 seurakuntasalissa, kahvit. Piiri kokoontuu aina paril- lisilla viikoilla.

Ilta ihmiselle la 26.1. klo 18 Alavan seurakuntasali- sa. Merja Luukkosen nuk- keteatteriesitys ”Jeesus kohtaa Martan ja Marian” sekä hänen tekstejään ja ajatuksiaan oman elämän- sä tutkimusmatkalta. Pas- tori Ulla Halttunen jatkaa aiheella Tunnetko itse- si, ihminen? sekä laulaa ja laulattaa. Alkavien vertais- tukiryhmien esittely. Ryh- mät alkavat to 31.1. klo 18. **Kirjallisuuspiiri** to 31.1. klo 14 uudessa neuvotte- luhuoneessa, B-rappu. Kir- jana: Hanna Tuuri, Irlan- tilainen aamiainen. Yht. henk. Aino Mikkonen puh. 040 7071 499.

NEULAMÄEN KIRKKO Vesurikuja 4

puh. 040 4848 311

Messu su 20.1. klo 13. Saar- naa Ilkka Koponen, liturgi- na Kirsi Perämaa, kanttori- na Ossi Jauhainen.

Ystäväntuvan lähetyspiiri to 31.1. klo 12.30. Piiri ko- koontuu k:n viimeinen to klo 12.30-14.30.

SÄRKINIEMEN SEURA- KUNTATALO Särkiniementie 20

puh. 040 4848 307

Särkiniemen raamattu- ja rukouspiiri ke 16.1. klo 18. Piiri kokoontuu joka toinen ke (parittomat vii- kot). Yhteyshenkilö Sirkka Pitkänen.

Särkitupa to 17.1. klo 13. Tupa kokoontuu to klo 13-14.30. Yhteyshenkilö Syl- vi Viippola puh. 040 5955 882.

Särkiniemen diakonia- ja lähetyspiiri ti 22.1. klo 13. Piiri kokoontuu joka toi- nen ti (parilliset viikot) klo 13-14.30. Yhteyshenki- lö Ulla Pitkänen puh. 044 5235 991.

Messu su 27.1. klo 13. Saar- naa Pirjo Kuula, liturgina Anna Väättäinen, kanttori- na Leila Savolainen.

VARHAISNUORET

Kouluikäisten kerhot ja leirit. Kerhot alkavat vii- kolla 3 ja niihin ovat terve- tulleet kouluikäiset lapset ja nuoret. Kerran viikossa kokoontuvissa kerhoissa tarjoamme monipuolista toimintaa sekä tutustum- me kristinuskon perusasi- oihin ja kirkkovuoden kul- kuun hartauksissa. Vetä- jinä toimii 2-4 koulutet- tua kerhonohtajaa. Ker- hoihin ei tarvitse ilmoit- tautua etukäteen. Kerho- paikat ja -ajat päivitetään nettiin viikolla 2, www.kuopionseurakunnat.fi/alava. Samalla viikolla Alava seurakunnan alueen kouluissa koululaisille jae- taan kutsut, jossa on ke- vään toiminta kokonai- suudessaan.

Kevään leirit: Alavan tyt- töjen talvileiri 7-14 -vuoti- aille Hirvijärvellä 8.-10.2. Leirille voidaan ottaa 40 tyttöä. Leirimaksu 16 €.

Ilm. 21. -27.1. www.kuopionseurakunnat.fi/alava tai 28.1. klo 16-17 puh. 040 4848 292. Alavan ja Pui- jon seurakuntien poikien salibandyleirit Rytkyn lei- rikeskuksessa yli 10 -vuoti- aille pojille 22.-23.2., alle 10 -vuotiaille pojille 23.-24.2. Leirille voidaan ottaa 15 poikaa molemmista seu- rakunnista. Leirimaksu 8 €.

Ilm. 21.1.-6.2. www.kuopionseurakunnat.fi/alava tai 7.2. klo 18 -19 puh. 040 4848 292. Alavan tyt- töjen ja poikien kevätlei- ri 7-14-vuotiaille Hirvijär- vellä 22.-24.3. Leirille voi- daan ottaa 20 tyttöä ja 20 poikaa. Leirimaksu 16 €.

Ilm. kevään kaikille leireille

ajalla 21.1.-10.3. www.kuopionseurakunnat.fi/alava tai 11.3. klo 16-17 puh. 040 4848 292. HUOM! Jos ilmoittautuneita on enemmän kuin voimme ottaa, arvomme leiripaikat. Muista ilmoittautuessa si laittaa yksi kaveritoive, niin se huomioidaan arvonnän yhteydessä.

LÄHETYS

Mummonmökin lähetyspiiri ma 21.1. klo 16. Piiri kokoontuu aina parillisten viikkojen ma klo 16. Yht. henk. Marja-Liisa Halonen puh. 050 330 7371 sekä Ulla Iivanainen puh. 040 5778 078.

DIAKONIA

Diakoniatoimistot - Alavan kirkko: Ajanvarausvastaanotto ke klo 9 – 11, Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 (Alava, Niirala, Haapaniemi ja Lehtoniemi). Neulamäen kirkko-seurakuntakeskus: to klo 9 – 11, Liisa Tiilikainen, Sisko Laitinen puh. 040 4848 325(Neulamäki). Särkinien kirkko-seurakuntakoti: ti klo 9 – 11, Sisko Laitinen puh. 040 4848 326. (Särkiniemi, Särkilahti).

MUUTA

Omaishoitajien ryhmä ma 28.1. klo 13-14.30 keskusseurakuntatalolla, kerhohuone Samulissa (C-rappu 2. kerros). **Old is gold** - Yhteisvatsuukeräys 2013 alkaa 3.2. vanhusten hyväksi. Tule mukaan lipaskerääjäksi, myyjäisten valmistelijaksi, konserttilippuja myyjäksi... Anna hetki aikaasi, tai tojasi vanhusten hyväksi. Ota yhteys diakoni Sisko Laitiseen puh. 040 4848 326, sisko.laitinen@evl.fi.

PERHETYÖ

Perhekerhot - Viikolla 4 Neulamäessä ja Lehtoniemessä aiheena www.lastenkirkko.fi, Alavassa Parisuhteen palikat, Pirjo Kuula, Särkiniemessä Elämää Japanissa, Anna Väättäin. Viikolla 5 Neulamäessä ja Lehtoniemessä Parisuhteen palikat, Pirjo Kuula, Alavassa www.lastenkirkko.fi, Särkiniemessä Vauvahierontaa. Perhekerho kokoontuu Neulamäessä ti, Alavassa, Särkiniemessä ja Lehtoniemessä ke klo 9.30-11.

KASTETUT

Emil lisku Andrei Tervonen, Luukas Kaapo Sakari Jääskeläinen, Eevi Anneliisa Laaksonen, Alexander Reino Henrik Burmitskiy, Venny Emilia Viiliäinen, Kaarlo Albert Kojo, Aleks Jjuuso Olavi Pulkkinen, Niila Eliel Saarinen, Roosa Hilma Lyidia Lepola, Miko Jaakko Akseli Hänninen, Esa Juhani Vanninen.

KUOLLEET

Eero Aku-Kristian Leppäkaarre 57v, Kari Pekka Hirvonen 56v, Sirkka Annaliisa Pitkänen 85v, Toivo Johannes Korhonen 90v, Niilo Johannes Nuutinen 85v, Eila Sarnola 75v, Pirjo Helena Kähkönen 53v.

KALLAVEDEN KIRKKO Rauhalahdentie 21

puh. 040 4848 336 **Kirkkoherran virkaan asettaminen ja messu** su

20.1. klo 10. Kirkkoherra Matti Pentikäisen virkaan asettaminen, jonka toimittaa piispa Jari Jolkkonen. Juhlahahvit. **Messu** su 27.1. klo 10. Liturgia Mikko Väisänen, saarna Petteri Hämäläinen ja kanttorina Anna-Mari Linna.

MUUTA

Perheraamattupiiri su 20.1. klo 16.30 kirkon alakerrassa. Raamattupiiristä vastaa Pia Karjalainen puh. 050 5251 012.

PETOSEN SEURAKUNTATALO Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345 **Messu** su 27.1. klo 16. Anni Tanninen.

MUUTA

Sanasta suuntaa elämään - raamattupiiri ti klo 18.30 Jaakkosilla, osoitteessa Pitkäsiima 15. Lisätietoja Merja-Riitta Jaakkonen puh. 040 5573 285.

VEHMASMÄEN KAPPELI Sotkanniemi 15

puh. 040 4848 351 **Messu** su 27.1. klo 13. Raili Rantanen ja Richard Nicholls.

KARTTULAN KIRKKO Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545 **Rukousviikon sanajumalainpalvelus** su 20.1. klo 18. Reijo Mustonen ja Anne Keränen. **Messu** su 27.1. klo 10. Reijo Mustonen ja Richard Nicholls.

MUUTA

Miesten saunailta to 17.1. klo 17.30 Hirvijärven leirikeskuksessa, Hirvitie 50, Karttula. Aiheena Raamatun miehiä - Adam. Saunan jälkeen iltapala. Keskustelu ja ohjelma alkaa noin klo 19. **Syvänniemen seurakuntapiiri** ti 29.1. klo 18.30 Mirja ja Pertti Eskeliselä, Mäntyrinteentie 35.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI Kissakuusentie 14

puh. 040 4848 547 **Puuhailta 4-6-vuotiaille** ma 28.1. klo 17-18.30. Ilm. tekstiviestillä (Lapsen nimi, ikä ja lapsen huoltajan tiedot) Tuija Soinille 25.1. klo 16 mennessä puh. 040 4848 543. Ryhmään mahtuu 15 lasta. Ohjaajina Tuija Soini ja Mari Paukkonen. **Xsön - nuorten toiminnallinen ilta** pe 1.2. klo 18-21. Erilaisia toimintapisteitä ym. ohjelmaa.

NUORET

Nuorten Avustajakoulu-tusleiri 25.-27.1. Hirvijärvellä. Ilm. ja ruokarajoitteet Marjukan sähköpostiin to 17.1.2013 mennessä. **Nuortenilta** to 17.1. ja 24.1. klo 17.30-20.30 Kallaveden kirkolla. Illan aiheena 17.1. on Uskallanko unelmoida ja 24.1. Jumala onpi linnamme.

LÄHETYS

Lähetysaskartelut paritoman viikon ma Petosen seurakuntatalolla alkaen 14.1. klo 18-20. **Tule painamaan kangasta lähetysten hyväksi** la 26.1. klo 9-15 Kallaveden kirkolla. Ruokailun takia ilm. Katrille 22.1. mennessä puh. 040 4848 334. **Naisten lähetyslölyyt** ke 30.1. klo 18 Rytkyllä. Lähtö kirkolta klo 17.30 ja Pe-

toselta klo 17.35.Vapaaehtoinen maksu lähetykselle. Saunomisen lisäksi kevyt iltapala ja asiaa lähetyksestä.

DIAKONIA

Diakonia toimistojen päivystykset seuraavasti: **Kallaveden kirkko, Rauhalahdentie 21**, ma ja to klo 9-10 päivystys puh. 040 4848 332. Jynkkä, Levänen, Rautaniemi, Eteläinen ja Läntinen maaseutu. Diakoniatyöntekijät: Maarit Kirkinen, Riitta Reima ja Irene Savolainen. **Petosen seurakuntatalo, Pyörönkaari 21**, ma ja to klo 9-10 puhelinpäivystys puh. 040 4848 333 ja klo 10-11 päivystysvastaanotto. Petonen, Pirtti, Savolanniemä ja Pitkälahti. Diakoniatyöntekijät: Martti Olsen (ma, ti ja pe 31.7. saakka), Osmo Rissanen (ke ja to 31.7. saakka) Hanna Rasa ja Kirsti Makkonen. Muina aikoina voit jättää viestin puhelinvastaajaan, niin otamme sinuun yhteyttä. **Karttulan Seurakuntakoti, Kissakuusentie 14**, puhelinpäivystys to klo 9-11 puh. 040 4848 371 (31.7. saakka). Martti Olsen (puh. 040 45848 371) ke ja to, Osmo Rissanen (puh. 040 4848 539) ma, ti ja pe.

Hyvää huomenta arki, Avoin kohtaamispaikka ke klo 10-12 Petosen seurakuntatalon, Pyörönkaari 21, takkahuoneessa. **Ystäväpiiri** parittomina to klo 12 Petosen seurakuntatalolla. **Lähimmäisten ja vapaaehtoistyössä toimivien yhteinen teemailta** to 17.1. klo 18 Kallaveden kirkon takkahuoneessa. Aiheesta sukupuun juurella alustaa terapeutininen sielunhoitaja ja perheneuvoja Raili Tiihonen. **Toiminnan miehet** pe klo 13-15. Toimettomuuden torjumiseksi Petosen seurakuntatalon takkahuoneessa. **Hyvän hoidon päivä** ke 23.1. klo 10.30-14.30 Rytkyn leirikeskuksessa. Ilm. diakoniatoimistoon puh. 040 4848 332 ma tai to klo 9-10 (voit jättää myös viestin vastaajaan). **Leväsen kammari** ma 28.1. klo 12.30-14, Leväsentie 27. Ystävävierailu, Maarit Kirkinen.

PERHETYÖ

Perhekerhot alkaen viikolla 3 seuraavasti: **Petosen seurakuntatalo ja Valoharju:** ti klo 9.30-11. **Kallaveden kirkko, Jynkänvuoren kerhohuone ja Kurkimäki, Kurkipiirtie:** ke klo 9.30-11 **Sotkanniemi: (Maarit Kosusella, Nuottaniemi 72)** to 17.1., 14.2., 14.3., 11.4. ja 23.5. klo 9.15 - 10.45, **Rytkyn leirikeskuksessa** kerran kuussa ke 30.1., 27.2., 27.3., 24.4. ja 15.5. klo 9-11. **Karttulan seurakuntakodilla** ma klo 9.30-11. **Syvänniemen pappilassa** ti klo 9.30-11. **Pihkainmäessä Kantoluodoilla (Ilveslammentie 23)** ke 23.1., 13.2., 13.3., 10.4. ja 15.5. klo 17-18.30. **Kirkkomuskari** su 20.1. klo 17 Kurkimäessä (kerhohuone).Yli 3-vuotiaille lapsille. Kirkkomuskarissa lauletaan, leikitään ja soitetaan. Ei ennakkoilmoittautumista. **Taidetiistai** ti 22.1. ja 29.1. klo 9.30-11.30 tai 13-15. Koko perhe kädentaitojen pariin Kallaveden kirkolle. Omat eväät ja taiteiluun sopivat vaatteet mukaan.

AIKUISTYÖ

Miesten Raamattupiiri joka toinen to (parilliset viikot) alkaen 24.1. klo 18.30-20 Jynkänvuoren kerhohuoneella (Isännäntie 22). Piiristä vastaa Veijo Olli puh. 040 8275 304.

PYHÄKOULU

Pyhäkoulut alkaa su 20.1. klo 10 **Kallaveden kirkolla** jumalanpalvelusten aikana alakerran kerhohuoneessa: 20.1., 27.1., 10.2., 17.2., 24.2., 10.3., 24.3., 7.4., 14.4., 21.4. ja 28.4. klo 10 **Petosen srk-talolla:** 20.1., 27.1., 10.2., 17.2., 24.2., 10.3., 24.3., 7.4., 14.4., 21.4. ja 28.4. klo 13.30 Pyhäkouluopettajien ilmoittamina pyhinä seuraavasti: **Haminalahdessa Hiekkalassa** alkaen 13.1. klo 11.

KINKERIT

Haminalahden kinkert ke 23.1. klo 18 Antero ja Leena Rytkösellä, Rinnekuja 12. Aiheena Herran Pyhä Ehtoollinen - Messu. Raili Rantanen ja Anna-Mari Linna. **Puutossalmen kinkert** ke 30.1. klo 13 Matti ja Irja Linnulla, Leirintie 31. Aiheena Herran Pyhä Ehtoollinen - Messu. Raili Rantanen ja Anna-Mari Linna. **Vehmasmäen kinkert** ke 30.1. klo 18. Ari ja Jaana Mielosella, Vehmasmäentie 338. Aiheena Herran Pyhä Ehtoollinen - Messu. Raili Rantanen ja Anna-Mari Linna.

KASTETUT

Pinka Hilda Maria Timoskainen, Lilja Maria Haverinen, Jimi Justus Benjamin Teppo, Jesse Aaron Julius Teppo, Lumikukka Alexandra Kuvaja, Lumi Peppi Karoliina Hyvärinen, Evena Maria Kuirin, Lina Johanna Vääntinen, Vilho Jalmarin Lammipää, Lotta Inkeri Tuppurainen, Helmi Aada Alina Löhönen, Sofia Ida Maria Suutari, Veli Paaavo Eemeli Turunen, Iida Ava Emilia Räsänen, Minja Vilja Maria Kauhanen, Miika Jasper Airaksinen, Kerttu Alina Paasikallio, Elli Kaarina Lyytinen, Pilvi Siiri Anniina Weeman, Vilja Tuuli Maaria Weeman, Nuutti Vernerin Haapalainen, Elsa Lyidia Kolkka, Vili Väinö Eemeli Hämäläinen, Alina Inkeri Serafia Kokkonen, Minttu-Maria Inkeri Laukkanen, Romeo Christoffer Tolvanen, Emma Liisa Olivia Kokkonen, Lauri Juhani Karppinen, Alvar Jalo Hartman, Joel Ukko-Jahvetti Kauppinen, Olivia Aini Alisa Neulamaa, Nuutti Aleksin Koski, Evilia Aurora Hölsä, Saana Linnea Tsupari, Lauri Eino Johannes Pitkänen, Antti Juha Samuel Hyvönen, Arttu Joni Mikael Hyvönen, Joosee Eelis Kalervo Karvonen, Viljami Pekka Juhani Sepponen, Kasper Eelis Veijalainen.

KUULUTETUT

Erno Olli Tapio Ruotsalainen ja Taija Hanne Marion Hujanen, Kimmo Antero Hytönen ja Kristiina Tuulia Kastarinen, Sami Markus Oravainen ja Henna Hannele Raatikainen , Urmas Seppel ja Hanna Katariina Kainulainen, Matti Johannes Rönkkö ja Seija Liisa Ollikainen.

KUOLLEET

Aili Sinikka Pitkänen 84v, Aune Elina Asikainen 84v, Väinö Alpo Okkonen 82v, Maire Elviira Heiskanen 86v, Soili Marjaana Fininig 58v, Aune Ester Koponen 97v, Pia Stiina Kokkonen 45v.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386 **Perhekerho** 16.1. alkaen ke klo 9.30-11. **Kirkko- ja päiväkuoro** 16.1. alkaen ke klo 18. Tintti Tinkala, puh. 040 4848 404. **Messu** su 20.1. klo 10. Saarna Juha Antikainen, liturgia Sirpa Nummenheimo, kanttorina Heikki Mononen. **Messu** su 27.1. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen, liturgia Sanna Husso, kanttoriina Tintti Tinkala. **Rippikoulun aloitusjumalanpalvelus** su 27.1. klo 18.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO Lönnrotinkatu 24

puh. 040 4848 386 **Perhekerho** 16.1. alkaen ke klo 9.30-11. **Raamattupiiri naisille - hiljentymistä ja jakamista** ke 16.1. klo 18 alakerran kerhohuoneessa, käynti sisäpihan kautta. Salla Tyrväinen. **Voimaa musiikista** ke 16.1. klo 19. Marjatta Airas ja Heikki Mononen. **Messu** su 20.1. klo 13. Saarna Juha Antikainen, liturgia Sirpa Nummenheimo, kanttorina Heikki Mononen. **Raamattu- ja rukouspiiri** parillisten viikkojen ma klo 13-15. Seuraava kokoontuminen 21.1. Airi Luntinen. **Miesten Männistöpiiri** 22.1. alkaen parillisten viikkojen ti klo 18.30 alakerran kerhohuoneessa, käynti sisäpihan kautta. **Naisia raamatussa - raamattupiiri työikäisille naisille** ke 23.1. klo 18 alakerran kerhohuoneessa, käynti sisäpihan kautta. Aulikki Mäkinen. **Kätevät kädet** parittomien viikkojen ti klo 17-20 alakerran kerhohuoneessa. Seuraava kokoontuminen 29.1. Vieno Arpola, puh. 050 370 2003.

NUORET

Nuorten illat 17.1. alkaen to klo 18-21 Vanhalla kirkolla. Sanna Husso, puh. 040 4848 398. **Nuorten musiikkiryhmä** 17.1. alkaen to klo 17 Vanhalla kirkolla. Heikki Mononen, puh. 040 4848 402.

DIAKONIA

Hyvän Mielen Päivä ke 16.1. klo 11-13.30 Pyhän Johanneksen kirkolla. Kuinka vanhusneuvosto on pyrkinyt hoitamaan vanhusten asioita?, proviisori, eläkeläinen Erik Ongelin. Linja-autokuljetuksen reitti (Jääskeläisen auto): Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Ket-

tulanlahteen päin klo 9.50, Kaijan padan pysäkki klo 9.55, Pihlajaharjuntien ja Rahusentien risteys klo 10, Kelloniemen Sale klo 10.05, Itkonniemi (Malminkatu 13 pysäkki) klo 10.10, Sotilaspojankadun pysäkki klo 10.15, Telleronkadun pysäkki 10.20, Lönnrotinkadun pysäkki (Lönnrotinkatu 11 kohdalla) klo 10.25, Pohjolankadun pysäkki (Pohjolankatu 28 kohdalla) klo 10.30, edelleen Killisenkadulle ja Pohjolankatua Lönnrotinkadulle, Saariaitan pysäkki klo 10.40, Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu samaa reittiä. Päivän kustannukset 5 €.

Ukintuvan laulupäivä to 17.1. klo 12. Tintti Tinkala. **Tarinarasia-ryhmä alkaa** to 17.1. klo 15-16.30 Pyhän Johanneksen kirkon takkahuoneessa. Ulla Halonen, puh. 040 4848 405. **Ukintuvan Sanan torstai** to 24.1. klo 12. Sirpa Nummenheimo. **Elämää etsimässä -kerho** to 31.1. klo 14.30-16 Pyhän Johanneksen kirkon srk-salissa. Salla Tyrväinen

MUUTA

Hartaus to 24.1. klo 13.30 pienryhmäkoti Honkaranassa, Sandelsinkatu 14. Ulla Halonen.

KASTETUT

Eemi Ilkka Anttoni Mäklin, Ellen Helmi Maria Sundgrén, Eemil Juho Oskari Ranta, Josefina Siiri Esmeralda Lukkariinen, Uuno Onni Tapio Korhonen, Eevert Veikko Akusti Rinkinen.

KUOLLEET

Matti Juhani Kontkanen 53v, Veikko Johannes Rissanen 80v, Anna Liisa Väisänen 84v, Ahti Kalerovo Lehtolainen 62v, Aino Katri Savolainen 80v, Aini Turpeinen 78v, Katri Irene Himanen 87v, Eeva Liisa Ahonen 66v, Ulsko Esko Ilmari Manninen 87v, Elsa Esteri Ikäheimo 88v, Lempi Taimi Nissen 91v, Esko Armas Mertanen 72v, Pasi Onni Ilmari Kettunen 43 v, Eeva Annikki Pelkonen 78v.

PUIJON KIRKKO Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419 **Viikkomessu** ke 16.1. klo 11. Heikki Hyvärinen saarnaa, Riitta Murtorinne. Kanttorina Joona Saraste. **Messu** su 20.1. klo 10. Heikki Hyvärinen saarnaa, Matti Pehkonen, Anna-Sofia Olkkola. Kanttorina Jarkko Maukonen. Lapsille pyhäkoulu. **Pieni iltakirkko** su 20.1. klo 18. Kari Kuula. Lauluryhmä Verso. Mukaan kutsutaan erityisesti uusia seurakuntalaisia. Iltateellä seurakunnan toiminnan esittely. **Yhteyttä rakentava seurakunta -luento ja keskustelu** ma 21.1. klo 18. Kari Kuula. Kristittyjen ykseyden ekumeenisen rukousviikon ohjelmaa. **Löydä äänesi ja löydä paikkasi!** Laulunelvytyspäivä lauaintaina 26.1. klo 10-14 Puijon kirkolla. Opit käyttämään ääntäsi kanttori Joona Sarasteen ohjauksessa. Päivä on myös hyvä tapa aloittaa kevätkauden laulutoiminta ja

löytää itselle sopiva lauluryhmä seurakunnan monista vaihtoehdoista. Laulunelvytyspäivässä saat tietää tarkemmin seurakunnan lauluryhmistä ja musiikkitoiminnasta. Ilm. ruokailua varten viimeistään 22.1. joona.saraste@evl.fi.

Messu su 27.1. klo 10. San-na Alanen saarnaa, Kari Kuula, Pekka Nieminen, Jaana Marjanen. Kanttori-na Joona Saraste. Lapsille pyhäkoulu. **Lähetävä seurakunta – luento ja keskustelu** ma 28.1. klo 18. Jaana Marjanen.

PUIJON SEURAKUNTAKESKUS Taivaanpankontie 3

Perhekerho ke 16.1. klo 9.30. Kevätkausi alkaa. Kerhon jälkeen kirkon ruokailu viikkomessu ja ruokailu 5 €/perhe. **Midinetti-lähetyspiiri** ke 16.1. klo 13. Huom. aika. **Eläkeläisten kerho** to 17.1. klo 12.30. Piispa Henrikin muistopäivä, Veikko Jokela ja to 24.1 klo 12.30 An-saitsematon armo, pastori Tarja Säynevirta. **Seurakunta ja minä. Luento- ja keskustelutarja Puijon kirkolla.** Keskustellaan uskosta. Miksi kristikunta on jakautunut eri ryhmittymiin? Mitä tarkoitetaan harhaopilla? Näihin kysymyksiin etsitään vastauksia Puijon kirkolla ma 21.1. klo 18. seurakunta ja minä -luento ja keskustelutarjalla. Kari Kuula johtattaa keskustelemaan kristillisyyden eri muodoista. Lähetystyö on aiheena ma 28.1., jolloin Jaana Marjanen poh-tii myös sitä, miten Jumala kutsuu yhteyteensä niitä ihmisiä, jotka eivät koskaan kuule kristinuskosta. Arjen kristillisyyden on aiheena 4.2. ja Palveleva seurakunta 11.2.

Lähimmäisten ilta ti 22.1. klo 18. Kerhohuone 3. Raili Lehtoviita. **Perhekerho** ke 23.1. klo 9.30. **Laulunelvytyspäivä** la 26.1. klo 10. Tilaisuus kestää klo 14 saakka. Lisätietoja www.kuopionseurakunnat.fi/puijo. **Siioninvirsiseurat ja Herättäjän paikalliosaston vuosikokous** su 27.1. klo 18. Jaana Marjanen, Reijo Mattila ja Tuomo Ruutunen.

Israel-piiri ti 29.1. klo 14. Ariela Toivanen. **Yhteisvastuustartti** ti 29.1. klo 17. Ruokailu, keräyskohteesta Kambodzas-ta kertoo Anu Ylitolonen, lippaiden jako. Maija Antikainen, Raili Lehtoviita, Riitta Murtorinne. **Perhekerho** ke 30.1. klo 9.30.

POUKAMA Poukamantie 105

Ystävänpäiväkerho ke 16.1. klo 11 Puijon kirkolla. Viikkomessu ja ruokailu. **Tehdään yhdessä -ryhmä** ma 21.1. klo 18. Seija Rissanen ja Helena Heija-Nuutinen. **Perhekerho** ti 22.1. klo 9.30. **Ystävänpäiväkerho** ke 23.1. klo 11. Ruokailu, klo 12-13.30 läkkäiden turvalinen liikkuminen, liikenneturvan koulutusohjaaja Tarja Korhonen. **Perhekerho** ti 29.1. klo 9.30. **Ystävänpäiväkerho** ke 30.1. klo 11. Ruokailu ja klo 12 ohjelma.

80 VUOTTA

Aune Pöyhönen

tiistaina 29.1. klo 13 - 17

Puijon kirkolla

(Taivaanpankontie 3)

Muistamiset: Herättäjä-

Yhdistyksen nuorisotyölle ja

Aholansaareen

OP 560005 - 5300068, Aune 80

Lipas myös kahvipöydissä.

Ei kukkia.

PALVELEVA PUHELIN
01019 0071
evl.fi/palvelevanetti

PÄIVYSTYSAIKA
su-to 18-01
pe-la 18-03

LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)

www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665

Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

Tietokoneapu
Kotitalous-
vähennys 45%
www.orden.fi
040 5844 045

Siivouspalveluita jo vuodesta 1988.

Kodin Helga

kotisiivoukset & kodinhoito
asiointi- & avustuspalvelut

0400 853 853
www.kodinhelga.com

MYYTÄVÄNÄ
Siirtokarjalaisten tie
kirjasarja ja osoitehakemisto sekä
Sakari Topeliuksen Vanha kaunis Suomi.
P. 040 717 5832.

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyykkisatama

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio
Puh. (017) 263 3128

ILMAINEN NEUVO OY:n
Oikeudellinen puhelinpalvelu
0600 30 6060
Puhelun hinta 2,95 € min + pvm/mpm
www.ilmainenneuvo.fi

HAMMASLABORATORIO

DENTIINI

erikoishammasteknikko
Niina Toivanen
Kauppakatu 48, Kuopio
ajanvaraus 0440 228 984

TimageS

WWW.TIMAGES.FI

TIMO HARTIKAINEN
VALOKUVAAJA
040 552 2740

Perunkirjoitukset
Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin
Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

Suru on hitaasti vaalenevia varjoja...

Hautaustoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

ISÄNNÖINTIPALVELU
ISARVO OY

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti
isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt
• kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisiin, osaaviin käsiin.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 040 593 6353
Toimisto avoinna arkisin kello 9.00 - 16.00

SEURAKUNNAT 16.–30.1.13

RANTA-TOIVALA

Kinkerit to 24.1. klo 19
Anu ja Tuomas Lipsasella, Ranta-Toivalantie 290.
Heikki Hyvärinen, Riitta Murtorinne, Joonas Saraste. Aiheena ehtoollinen.

MUUTA

Perhekerho ti 22.1. klo 9.30 Toukolan päiväkodilla.

Perhekerho ti 29.1. klo 9.30 Toukolan päiväkodilla.

KASTETUT

Patrik Veikko Petteri Koskinen, Leo Olavi Lahtela, Sofia Karoliina Kaitainen, Joonas Sulo Valtteri Ikäheimonen, Inka Saana Olivia Ikäheimonen, Ilai Samuel Shen, Lenni Oskari Johannes Mustonen, lines Elina Väänänen, Sanni Vilhelmiina Turunen, Aarre Ilo Aatos Jaakkola, Miisa Sofia Kolehmainen, Anni Emilia Ålander.

KUULUTETUT

Sampo Kristian Korsulainen ja Ma. Theresa Agbing, Sami Arto Ilmari Miettinen ja Veera Eleonora Madetoja, Janne Sakari Vartiainen ja Anu Piritta Vanhala.

KUOLLEET

Seppo Olavi Nieminen 75v, Maija Sinikka Rahunen 59v, Toini Marjatta Itkonen 81v, Lyyli Marjatta Niskanen 90v, Maija Liisa Huttunen 77v, Jari Pekka Töyry 50v, Irja Leena Kyllikki Räsänen 68v, Aini Maria Inkinen 96v, Paavo Olavi Alve 84v, Risto Juhan Saarelainen 66v.

JÄRVI-KUOPIO

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505

Messu su 20.1. klo 10. Rai-li Pursiainen, Riikka Tuura. Rippikoulun kirkkokierros.

RIISTAVEDEN
SEURAKUNTATALO
Keskustie 2

Lapsikuoro to klo 17.30. Kuoron kevätkausi alkanut 10.1. Lisätietoja kanttori Riikka Tuura puh. 040 4888 634.

Kirkkokuoro to klo 18.30. Kuoron kevätkausi alkanut 10.1. Kuoroa johtaa kanttori kanttori Riikka Tuura puh. 040 4888 634.

Kokki- ja askartelukerhot ti klo 16-18, aloitus 15.1.

Nuorisokahvila ma klo 16.30-18 takahuoneessa.

Miesten ruokapiiri ma 21.1. klo 17.

Perhekerho ti klo 9.30-11.

Gospelkuoro la 26.1. klo 10. Harjoitukset seuraavina lauantaina 26.1., 2.2., 9.2., 23.2., 2.3., 9.3. ja 23.3. klo 10-12 Riistaveden seurakuntatalossa. Tiedustelut ja ilm. 20.1. mennessä kanttori Riikka Tuuralle puh. 040 4888 634, riikka.tuura@evl.fi.

Messu su 27.1. klo 10. Rai-li Pursiainen, Riikka Tuura. Siioninvirsiseurat ma 28.1. klo 19.

YLÖSNOUSEMUKSEN KIRKKO, JUANKOSKI
Mäntytie 5

Rukoushetki to klo 12.

Messu su 20.1. klo 10. Hannu Komulainen, saarna Jorma Huusko, Matti Saarela. Lehtomäen kirkkopy-

hä, kirkkokahvit ja seurat seurakuntatalossa.

Mukulatiistain lastenhartaus ti 22.1. klo 9.30. alkaa kirkossa ja jatkuu seurakuntatalossa.

Messu su 27.1. klo 10. Satu Väättäinen, Taru Parviai-

JUANKOSKEN
SEURAKUNTATALO
Mäntytie 5

Kirkkokuoro to klo 18. Kuoron kevätkausi alkanut 10.1. Kuoroa johtaa kanttori kanttori Matti Saarela puh. 040 4888 615.

Perhekerho ti 15.1. klo 9.30. (paitsi silloin, kun on Mukulatiistai). Alkaa viikolla 3.

Naisten raamattupiiri to 17.1. klo 18 pienessä kerhuoneessa.

Liikunta- ja näkörajoitteiset pe 18.1. klo 12. Mukana myös aivoparikit -ryhmä. Kyytiasioissa ota yhteyttä diakoni Leila Asikaiseen, puh. 040 4888 620.

Seurakuntakerho ke 23.1. klo 12.

Donkkis Big Night, koululaikäisten toimintailta pe 25.1. klo 18.

KAAVIN KIRKKO
Kaavintie 24

Messu su 20.1. klo 13. Rai-li Pursiainen, Taru Parviai-

Konsertti kiitosmiehellä pe 25.1. klo 18. Hanna Ekola, Virpi Lahti. Vapaa pääsy. Ohjelma 5 € yhteisvastuukeräykselle.

Messu su 27.1. klo 13. Mikko Huhtala, Ari Lohi.

KAAVIN
SEURAKUNTATALO
Kirkkorannantie 1

Lapsikuoro ma klo 15.30. Kuoron kevätkausi alkanut 14.1. Lisätietoja kanttori Taru Parviaiainen puh. 040 4888 626.

Perhekerho ke 16.1. klo 9.30.

Elsan kerho to 17.1. klo 11-13.30. Pirkko Korhonen. Entisajan opintie.

Raamattupiiri ma 21.1. klo 12.

Mielenterveyspiiri ti 22.1. klo 13.

Raamattuluento Abrahamin pelko ja Jumalan uskollisuus to 24.1. klo 18. Ulla ja Kalevi Havukainen.

Raamatun naisia - raamattupiiri ma 28.1. klo 18.30.

MUUTA

Elsan kerhot to 24.1. klo 14 Luikonlahdessa.

Elsan kerhot to 31.1. klo 14 Maarianvaaran koulussa.

MUURUVEDEN
KIRKKO

Kirkkotie 1

Messu su 20.1. klo 13. Satu Väättäinen, Matti Saarela.

Messu su 27.1. klo 13. Satu Väättäinen, Taru Parviai-

MUURUVEDEN
SEURAKUNTATALO
Kirkkotie 1

Päiväkerho alkaa ti 8.1. klo 13.30 kerhotiloissa.

Kirkkokuoro lisätietoja antaa ja kuoroa johtaa kanttori Matti Saarela puh. 040 4888 615.

Aluepapi ja diakonia-työntekijän päivystys joka toinen to klo 9-11. Seuraava päivystys on to 17.1. Muina aikoina aluepapi tavoittaa puh. 040 4888 613 ja diakoniatyöntekijän puh. 040 4888 608.

Perhekahvila to 17.1. klo 9.30 kerhotiloissa.

Seurakuntakerho to 17.1. klo 13. Leena Vartiainen.

Perhekerho to 24.1. klo 9.30.

Seurakuntakerho to 31.1. klo 13. Satu Väättäinen.

MUUTA

Seurakuntapiiri to 17.1. klo 13.15 Muurutvirran hoitokodissa. Lauletaan virsiä. Matti Saarela.

Seurakuntapiiri to 31.1. klo 13.15 Muurutvirran hoitokodissa. Leena Vartiainen.

NILSIÄN KIRKKO
Kirkonmäentie 1

Messu su 20.1. klo 10. Markku Virta, Annette Kärppä-Leskinen.

Messu su 27.1. klo 10. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen.

NILSIÄN
SEURAKUNTAKOTI
Nilsiantie 59

Aluepapiin päivystys to klo 9-11 virastossa, Pappilankuja 7.

Diakoniapäivystys ma ja to klo 9-11 seurakuntakodin alakerta, samalla vähävaraisen ruokajakelu.

Syntymäpäivävierailukäytäntö on muuttunut. Yhteinen syntymäpäiväjuhla 70-, 80-, 90- ja yli 90-vuotiaille järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Pyydettyäsi työntekijät vierailevat myös muilla merkkipäivillä.

Mannaruokailu ke 16.1. ja ke 30.1. klo 12 yläsalissa. Työttömille, päihdeongelmisille ja yksinäisille.

Veteraanien kerho to 17.1. klo 11, parittomilla viikoilla to yläsalissa.

Näpertäjät to 17.1. klo 12-15 alasalissa.

Nuortenillat alkavat to 17.1. klo 15.30 alasalissa ja Arkissa.

Naisten raamattupiiri ma 21.1. klo 18-20 alasalissa.

Näkö- ja kuulovammaisten kerho ti 22.1. klo 12.

Ikäihmisten kerho to 24.1. klo 11 yläsalissa. Kuoro klo 9.

Nuorten ilta to 24.1. klo 15.30-17 alasalissa ja Arkissa.

Naisten raamattupiiri ma 28.1. klo 18-20 alasalissa.

Omaishoitajakerho ke 30.1. klo 13 alasalissa.

MUUTA

Leivontupa (kaikkien yhteinen asukastupa) on

Veteraanien kerho
Nilsin seurakuntakodissa
to 17.1. klo 11

muuttanut entiselle kaulungin virastotalolle ja on avoinna arkipäivisin klo 10-16, ruokailu ti ja to klo 11, Koulutie 5, Ajo-opiston ovesta.

Kirpputori Sopukka avoinna ma klo 10-17, ke, la klo 10-14, Tilhintie 2.

Päiväkerhot ti ja to klo 9-11.45 ja 13.15-16 (4-5-vuotiaat), ke klo 9-11 (3-vuotiaat). Pik-

kupapilassa. **Perhekerhot** ma ja pe klo 10-12 Pikkupapilassa.

Bible in English ke 16.1. klo 14 Sopukassa, Tilhintie 2.

Pisantiin kerho pe 18.1. klo 13 Pisantie 20 A.

Naisten kasvuryhmä ti 22.1. klo 18 Pikkupapilassa.

Karhien kerho ke 23.1. klo 13. Karhitie 3.

Murtolahden kyläseurat ke 23.1. klo 19 Anna ja Hannu Parviaisella, Hanhiraanta 329.

Vauvamuskari to klo 16.30. Kuoron kevätkausi alkaa 24.1. (ei 31.1. vkolla 5).

Pikkupapilassa. Lisätietoja kanttori Annette Kärppä-Leskinen puh. 040 4888 673.

Lapsikuoro to klo 17.30. Kuoron kevätkausi alkaa 24.1. (ei 31.1. vkolla 5).

Pikkupapilassa. Lisätietoja kanttori Annette Kärppä-Leskinen puh. 040 4888 673.

Mukana myös nuorisohjaaja Jari Kankkunen.

Kirkkokuoro to alka-

en 24.1. klo 18.45. (ei 31.1. vkolla 5). Lisätietoja antaa kanttori Annette Kärppä-Leskinen puh. 040 4888 673.

Tilhiälän laulupiiri to 24.1. klo 19. Tilhintie 1.

Pajulahti-Ranta Sänkimäen kyläseurat su 27.1. klo 13 Martta ja Viljo Iivarisella, Lahukantie 94. Juhani Pyykkönen.

Sydänmaan kyläseurat su 27.1. klo 15 Hanna ja Kalle Hyvösellä, Juankos-

kentie 586B. Eino Keihänen kertoo pyhiinvaelluksesta Santiago de Compostelaan.

Gospelkuoro su klo 16 Pikkupapilassa. Tied. ja ilm. 20.1. mennessä kanttori Annette Kärppä-Les-

kiselle puh. 040 4888 673, annette.karppa-leskinen@evl.fi

Raatin, Ahmapuron ja Siikajärvi-Saaramäen kyläseurat su 27.1. klo 19 Tapi-

pani ja Raija Savolaisella, Väättäntie 16. Eino Keihänen kertoo pyhiinvaelluksesta Santiago de Com-

postelaan.

RUKOILEMME

TUJIA HYTTINEN.

”Ja anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin anteeksi annamme niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.”

Virsiipiiri ti 29.1. klo 12 Gasthaus Lastulahdessa. Nurmeksentie 856.
Naisten kasvuryhmä ti 29.1. klo 18 Pikkupappi-lassa.
Reittiö-Lehtomäen kylä-seurat ti 29.1. klo 19 Eila ja Tauno Väänäsellä, Viitsentie 9. Jorma Huusko.
Bible in English ke 30.1. klo 14 Sopukassa, Tilhintie 2.

SÄYNEISEN KIRKKO Kirkkoharjuntie 2

Sanajumalanpalvelus su 20.1. klo 13. Juhani Pyykkö-nen, Annette Kärppä-Leskinen.
Messu su 27.1. klo 13. Eino Keihänen, Annette Kärppä-Leskinen.
Konsertti ”Kristus valo valkeuden” su 27.1. klo 19. Mezzosopraano Marja Kettunen, basso Jyrki Korhonen ja Jouni Somero piano, ohjelma 10 €.

SÄYNEISEN SEURAKUNTAKOTI Kirkkoharjuntie 2 A

Avoin päiväkerho pe klo 13.30-16 Päiväkerhohuoneessa.
Kirkkokuoro ke alkaen ke 16.1. klo 17.
Seurakuntakerho to klo 13 parittomilla viikoilla, alkaa 17.1.
Heikin kynttilähiihdot su 20.1. klo 11. Heikin haudalla käynti ja ilm. klo 10.30, sarjoja kaikille.
Lähetyskahvila to klo 12-14 parillisilla viikoilla, seuraava 24.1.

MUUTA

Keskustelupiiri ke 23.1. klo 14 Aino ja Kaarlo Hiltusella Viitaniemessä, Hankamäent. 1160, Veli Voutilainen kertoo nuorisotyöstä Säyneisessä ke-sällä 1963.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskitie 21

Messu su 20.1. klo 10. Pau-la Hagman-Puustinen, Taru Parviainen.
Messu su 27.1. klo 10. Rei-jo Leino, Paula Hagman-Puustinen, Ari Lohi, mes-sun jälkeen keskustelutilai-suus ja kirkkokahvit seura-kuntatalossa.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO Koivukuja 2

Aluepappi päivystää: Paula Hagman-Puustinen päivystää to klo 9.30-11.30, muina aikoina tavattavissa sopimuksen mukaan puh. 040 4888614.
Aamurukouspiiri ti klo 10 Lähimmäisen kamma-ri:ssa.
Nuortenillat ke klo 18-19.30 kerhohuone, kevääl-lä 2013: 16.1., 23.1., 30.1., 13.2., 27.2., 20.3., 10.4. ja 24.4.
Sanan ja yhteyden ilta ke 16.1. klo 18.30. Kansan-lähetys.
Naisten piiri pe 18.1. klo 18 Lähimmäisen kamma-ri:ssa.
Ilta Sanan äärellä ma 21.1. klo 18 Lähimmäisen kam-mari.
Kirkkokuoro ke alkaen

23.1. klo 17.30. Kuoroa joh-taa kanttori Ari Lohi puh. 040 4888 607.
Isoskoulutukset ke klo 18-19.30 kerhohuonees-sa, keväällä 2013: 24.1., 6.2., 20.2., 13.3. ja 3.4.
Palvelupäivä ke 30.1. klo 10.

MUUTA

Nuorten yökahvila klo 19.30-22 Tuusniemen Pää-talolla keväällä: 11.1., 8.2., 15.3. ja 19.4.
Tuusjärven varhaisnuor-ten kerho klo 13.45-15.05 Tuusjärven koululla ke-väällä: 23.1., 6.2., 20.2., 13.3., 10.4. ja 24.4.
Liukonpelto-Paakkilan työseurat ke 23.1. klo 19 Tuula ja Vilho Leppäsellä, Liukonpellontie 987.
Palvelupäivä to 24.1. klo 10 Hirvolassa.
Ekumeeninen kirkkova-ellus to 24.1. klo 18. Alkaa ortodoksista kirkosta, sitten helluntaiseurakun-nan temppeli ja sitten seu-rakuntatalo, jossa rukous-hetki ja kahvi.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Messu su 27.1. klo 13. Rai-li Pursiainen, Riikka Tuu-ra. Rippikoulun kirkko-kiertos.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Kirkkokuoro ke klo 17. Kuoron kevätkausi alka-nut 9.1. Kuoroa johtaa kanttori Riikka Tuura puh. 040 4888 634.
Perhekerho pe, alkaen 18.1. klo 9.30. Tervetuloa lapset, äidit, isät, mum-mot, ukit ja kaikki muut.
Sanajumalanpalvelus su 20.1. klo 13. Paula Hagman-Puustinen, Riikka Tuura.

MUUTA

Alakoululaikäisten ker-hot kokoontuvat samalla tavalla kuin syyskaudella. Tied. Jatta Utriainen puh. 040 4888 643.
Nuorten ilta ti klo 18.30-19.30 Majakan yläkerrassa.
Lähimmäisen kamma-ri ma 21.1. klo 10-12 kam-marissa.
Puurokammari ma 28.1. klo 10-12 kammarissa.

JÄRVI-KUOPION SEURAKUNNAN YHTEISET

Järvi-Kuopion seurakun-nan yhteystietoja 1.1.2013
Järvi-Kuopioon seura-kunnan toimisto: Män-tytie 5, 73500 Juankoski, avoinna: ma-pe 9-15. Kirk-koherra Reijo Leino puh. 040 4888 600 reijo.leino@evl.fi, vs. kirkkoherra Kir-si Leino 31.3. asti puh. 040 4888 601, Päivystävä pap-pi puh. 040 4888 623, Toi-mistosihtööri Anita Halli-kainen puh. 040 4888 602 anita.hallikainen@evl.fi, Toimistosihtööri Raili Tirk-konen puh. 040 4888 611 raili.tirkkonen@evl.fi, Riis-taveden palvelupiste Kes-kustie 2, 71160 Riistave-si. Hautajaisjärjestelyt aloi-tetaan soittamalla Kuopi-on evl. seurakuntayh-tymän hauta- ja puisto-toimistoon, Siunaus-kappelintie 3. puh. 040 4848 242.
Työntekijät:
Nilsii: Papit: Keihänen Eino puh. 040 4888 672, Mathias Ju-nell 1.2. alk. puh. 040 4888 671, Pyykkönen Juha-ni puh. 040 4888 670. Kanttorit:

Kärppä-Leskinen Annet-te puh. 040 4888 673. Dia-koniatyöntekijät: Puusti-nen Minna, vs. puh. 040 4888 677, Väätäinen Eeva puh. 040 4888 676. Nuor-isotyönohjaajat: Kank-kunen Jari puh. 040 4888 675, Kasurinen Jenni puh. 040 4888 674. Emännät: Lilja Ida-Marja puh. 040 4888 678, Ruotsalainen-Pentikäinen Terttu puh. 040 4888 679. Seurakun-tamestarit: Hakkarainen Juhani puh. 040 4888 680. Lastenohjaajat: Ikonen Mirja puh. 040 4888 682, Korkalainen Arja puh. 040 4888 681.

KASTETUT

Iida Janita Parviainen, Kaa-vi, Niklas Miikael Antero Räsänen, Riistavesi, Siina Lilli Peppiina Kuosmanen, Tuusniemi, Sara-Tiia Maria Tolppanen, Kaavi, Siiri Fiia Vilhelmiina Pelli, Vehmer-salmi, Viena Esteri Pietari-nen, Riistavesi, Tinja Kaa-rina Katainen, Riistavesi, Erkki Kusti Eemeli Hyvö-nen, Nilsiiä.

KUULUTETUT

Matti Jussi Iisakki Tukiai-nen ja Sanna Maria Hele-na Tervo, Tuusniemi.

KUOLLEET

Lempi Ester Heino 91v, Tuusniemi, Otto Viljo Laakkonen 97v, Tuusnie-mi, Kauko Piironen 71v, Vehmersalmi, Maire Hel-vi Lyytinen-Jonsson 85v, Vehmersalmi, Lea Hille-vi Muta 66v, Kaavi, Alma Helena Happonen 91v, Vehmersalmi, Erkki Timo Asikainen 87v, Vehmersal-mi, Mauri Antero Hyvö-nen 67v, Säyneinen, Mat-ti Henrik Rissanen 78v, Kaavi, Lyyli Johanna Sor-sa 96v, Juankoski, Veikko Ilmari Nissinen 74v, Tuus-järvi, Eeva Annikki Jantu-nen 85v, Tuusniemi, Vesa Kalervo Kainulainen 65v, Nilsiiä.

SIILINJÄRVI

www.siilinjarvenseura-kunta.fi

Kirkkoherranvirasto puh. 017 288 4600 (ma–pe klo 9–11, 12–14).

KIRKKO Haarahongantie 2

Messu su 20.1. klo 10. Ro-vasti Yrjö Jokirannan läh-tösaarna, Seppo Laitanen, Vesa Kajava, Nuorten ku-ro. Kirkkokahvit ja juhla srk-talossa.
Perjantaimessa pe 25.1. klo 18.30. Armollinen kil-voittelu. Matti Hoffrén, Marjaana Kaisto, Gospel-ryhmä.
Sanajumalanpalvelus su 27.1. klo 10. Sirpa Ylikotila, Unto Niskanen, Airi Heis-kanen.

SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

Askartelupiiri ke 16.1. klo 9–12. Kevään viikoittai-set kokoontumiset viihtyi-sässä lähetyskellarissa al-kavat.
Nuorten Perjantaikahvi-la pe 18.1. klo 18–22 nuor-ten kerhotilassa.
Lähetysksen sydänee-net ke 23.1. klo 9 lähetys-kellarilla.
Omaishoitajakerho ke 23.1. klo 12 päätysalissa.
Eläkeikäisten päiväpiiri ma 28.1. klo 13 päätysalissa.
Seurat ti 29.1. klo 13 pie-

nessä salissa. Järj. Kristilli-set eläkeläiset.

VUORELAN KIRKKO Rissalantie 2

Messu klo 13. Heikki Kas-tarinen, Airi Heiskanen.
Arjen ateriat to 24.1. klo 11–12. Aterian hinta 5 €.
Messu su 27.1. klo 13. Sirpa Ylikotila, Airi Heiskanen.
Siioninvirsiseurat su 27.1. jumalanpalveluksen jäl-keen n. klo 14.15.
Eläkeikäisten päiväpiiri ma 28.1. klo 13.
Vuorelan lähetyspiiri ti 29.1. klo 10.
Seurat to 31.1. klo 19. Järj. Rauhanyhdistys.
Lapsikuoro ke klo 17. Kuoroon mahtuu uusia laulajia. Tied. Marjaana Kaisto puh. 044 7284 615.

MUUTA

Seuraa blogia verkkosi-vuillamme.
Ystävän Tupa alkaa ma 21.1. klo 9 Leppäkaarten kerhohuoneessa (Honka-rannantie 8).
Kuulokerho alkaa ma 21.1. klo 13 Akuliinassa.
Ekumeeninen ristisaatto ke 23.1. klo 18. Rukouspal-velus ortodoksisessa kir-kossa, josta ristisaattokul-kue vapaaseurakuntaan (klo 18.45), helluntaiseu-rakuntaan (klo 19.15) ja lu-terilaiseen kirkkoon (klo 19.30). Teetarjoilu seura-kuntatalolla. Kynttilät ja lyhdyt mukaan.
Risulantie kerho alkaa ma 28.1. klo 13 Risulantie 12:n kerhohuoneessa.

KASTETUT

Iida Amanda Laukkanen, Leo Ville-Valtteri Kekko-nen, Kirsikka Camilla Pulk-kinen, Sivi Bertta Maria, Airaksinen, Amanda Emi-lia Mölkanen, Akseli Top-pias Halkosaari, Venla Or-vokki Taskinen, Joel Ola-vi Purhonen, Julia Helmi Emilia Tölli, Kaspian Pau-lus Hermannin Oinonen, Atte Kalle Mikael Turu-nen, Helmi Pilvi Matilda Tolonen, Milla Sofia Bolo-din, Aino Sofia Aamuvuo-ri, Leino Onni Oliver Las-tikka, Aada Aino Kaarina Niskanen, Ilona Lilja Lauk-kanen, Lauri Aaro Ilma-ri Kekäläinen, Anna Miila Kristiina Räsänen, Leo Ta-pio Väistölä.

KUULUTETUT

Mikko Sakari Mononen ja Minna Pauliina Kuikka.

KUOLLEET

Kaisa Pelkonen 80v, Senja Annikki Muona 94v, Hel-vi Elina Tikkanen 76v, Hel-vi Tellervo Miettinen 87v, Arja Elisa Sihvonen 69v, Kain Tapio Mukunen 56v.

PERHEASIAIN NEUVOTTELU-KESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista ja mak-sutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyk-sissä. Käynnit sopimuk-sen mukaan. Tiedustelut puh. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

PALVELEVA PUHELIN

Päivystää su-to klo 18-01, pe-la klo 18-03, puh. 01019 0071. Puhelun hinta on pvm/mpm. pp.kuopio@evl.fi

Nimetön ja pikkurilli

”Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen.”

Tällä siunauksella alkaa ja päättyy jumalanpalvelus. Tällä siunauksella myös Lut-her on meitä kehottanut it-semme siunaamaan aamul-la noustessa ja illalla maata mennessä. Ristinmerkillä itseä siunatessasi siunaat pään ajatukset, sydämen tunteet ja kät-ten teot.

Ristinmerkin tekemi-seen asetetun käden peu-kalo, etusormi ja keski-sormi muistuttavat meitä siitä, että siunaamme it-semme kolmiyhteisen Ju-malan nimeen: Isän eli Luoja, Pojan eli Lunas-tajan ja Pyhän Hengen eli Pyhittäjän nimeen.

Mutta ei tuon käden symboliikka vielä siihen lopu. Katsopa kättäsi niin huomaat, että vielä kaksi sormista on jäljellä.

Nämä sormet, nime-tön ja pikkurilli, vievät meidät nyt meneillään olevan kirkkovuodenajan sanoman äärelle: toinen sormista muistuttaa mei-tä joulunsanomasta: siitä, miten Jeesus vauvan syn-tyessä Jumala syntyi ihmi-seksi ihmisten keskelle.

Siitä, että Jeesus oli tosi ihminen, joka tuns i ne sa-mat tunteet, ilot ja surut, jotka mekin tunneimme. Joulun ilosta olemme saa-neet yhdessä enkeleiden kanssa laulaa ja riemui-

ta viimeiset viikot, mutta nyt pyhät ovat ohi ja arki alkaa. Unohtuuko Jeesus ar-jen keskellä, vaikka häntä seimessä jou-lunsalaisuuden äärellä muistimme-kin?

Katso jälleen ristinmerkin tekemiseen asettunutta kättäsi ja huomaat, että vie-lä yksi sormi on merkitystä vailla. Tämä sormi julistaa: vaikka Jeesus oli tosi ihmi-nen, oli hän yhtä aikaa myös tosi Juma-la – Jumala, joka toi maailmaan rakkau-den ja valon.

Johanneksen evankeliumista saamme lukea, kuinka Jeesus Kaanaan häissä il-maisi jumalallisen voimansa muuttamal-la veden viiniksi ja evan-kelista kertoo, että tämä Jeesuksen ensimmäinen tunnusteko sai opetuslap-set uskomaan häneen.

Evangelista kertoo, kuinka tämä tapahtui kol-mantena päivänä. Kol-mantena päivänä tapahtui myöhemmin jotain vielä suurempaa, jotain, joka lo-pullisesti kirkasti Jeesuksen jumaluuden – tämä johtaa ajatuksemme juu pääsiäisen tapahtumiin – tapahtu-miin, jotka ovat läsnä ko-ko Jeesuksen elämässä, sen alusta aina tähän hetkeen saakka – tapahtumiin, joil-la on ratkaiseva merkitys myös tässä arjessa.

Ristinmerkki siunaa päämme ajatukset, sydä-memme tunteet ja kät-temme teot ja samalla se muistuttaa meitä siitä, mi-tä Jeesus on puolestamme tehnyt.

KAISA YLETYINEN
Kirjoittaja on Siilinjärven seurakunnan pappi

Puuro-kammari Vehmersalmen seurakunta-kodissa ma 28.1. klo 10-12

PÄIVIN TERAPEUTTINEN OLOHUONE

Tukea parisuhteeseen, kriisitilanteisiin, perheen paineisiin, työssä jaksamiseen.

Päivi Föhr
perhepsykoterapeutti, työnohjaaja
pariterapian kelpävyys, sosiaalityöntekijä
050-430 1100
paivintera@paivinterapeuttinolohuone.fi
www.paivinterapeuttinolohuone.fi

REMONTIN TARPEESSA?
soita 045 8900 126
URMAS SEPPEL

KUOPIOSSA
ALKUVUODESTA

- Lasten ja nuorten sanataideohjaajakoulutus (25 op)
- Voimauttavan valokuvan perusteet (8 op)
- Ratkaisukeskeinen neuropsykiatrinen valmentaja (20 op)
- Voimavarakeskeinen työnohjaajakoulutus (60 op)
- runsaasti muuta täydennyskoulutusta

TUTUSTU JA ILMOITTAUDU NYT!

044 746 2840 • asiakaspalvelu@snellmankesayliopisto.fi
www.snellmankesayliopisto.fi

RAY:n tuetut talvilomaviikot
Lomakoti Tuomirannassa.

Puhtaassa maalaismaisemassa Kuopion Riistavedellä.
www.lomakotituomiranta.fi

Lomaviikko perheille 4.3.–9.3.2013

Loma mielen terveyskuntoutujille 11.3.–16.3.2013
Aikuisen omavastuu täysihoidosta on 100 € / 5 vrk
Alle 16-vuotiaat ilmaiseksi.

Kysy lomatuesta ark. klo 9–12 p. 010 830 3400

Tukihakemuskavakkeita saat
www.hyvinvointilomat.fi

Lomatukikavakkeita voidaan myös postittaa
sekä tiedusteluihin vastaa Anita p. 050 542 4817

Kukkanen

K-Citymarket, kauppakeskus • p. 3613 802 • JOKA PÄIVÄ 9-19
Linja-autoasema • p. 2616 196 • JOKA PÄIVÄ 9-19

Heimosen Kukkakauppa

Ruotsinkatu 54, Niirala • p. 2820 678 • MA-PE 9-17, LA 8-13
• www.heimosenkukkakauppa.fi

Kodin Kukkpalvelu

Kuninkaankatu 26, keskusta • p. 2612 438
ARK. 9-17, LA 9-14 • www.kodinkukkpalvelu.fi

Kukka-Hanski

Kauppahalli • p. 2626 221 • MA-PE 8-17, LA 8-15

Tarhurin Kukka ja Sidonta

Männistön Ostoskeskus • p. 2622 821 • MA-PE 9-17, LA-SU 9-14

Kukkakauppa Cosmos

Kauppakatu 9 • p. 050 542 2800 • MA-PE 9-19, LA-SU 9-15
• www.atcosmos.fi, kukkakauppa@atcosmos.fi

VALOKUVAAJA
KariMattiAntero
Puustinen
044-3281000
www.kamaan.fi

Kiitän

sydämeistäni Kallaveden seurakuntaa ja kaikkia Teitä, jotka läsnäolollanne ja muistamisilla teitte juhlastani ikimuistoisen.

”Jokainen päivä aamusta varhain, Jumalan armoa lahjoista parhain.”

Pertti Eskelinen

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

Erikoishammasteknikko
Satu Koskela

p. 017 265 4400

Sielunhoito-
terapia
**SYDÄN-
JUURI**

Helena Lehtimäki
YTM, sosiaalityöntekijä,
MU-sielunhoitoterapeutti

Vastaanotto Kuopiossa
P. 045 3156464,
hennalehtimaki@gmail.com
www.sydänjuuri.fi

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisänimen kaiverrukset

**VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI**

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408

VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

ma-to 9.30-17.30
pe 9.30-17 la 10-14

PALVELEVA ERIKOISLIKE

KAIKEN IKÄISILLE
JA KOKOISILLE
NAISILLE

ALE

Savonkatu 22 Kuopio
Sokoksen parkkipaikkaa vastapäätä
puh. 017 261 2435

SEURAKUNNAT

JÄRJESTÖT

NNKY
Myllykatu 5

puh. 017 2614 500,
044 7721928
toimisto@knnky.fi
www.ywca.fi/paikallis-
yhdistykset
Lähetyspiiri ke 16.1. klo 13.
Raamattupiiri ke 23.1.
klo 13.
Perhekahvila ma klo 9.30
– 12.
Kuoro ti klo 13 (tai sopi-
muksen muk.).
**NNKY:n jäsen- ja ystä-
vätilaisuus** joka kk 2. su
klo 14.
**Suomen Raamattuopis-
ton luento**, Rauno Perälä
su 27.1. klo 18.
Yhteiskristillinen ilta ti
klo 18.

**KANSAN
RAAMATTUSEURA**
Sanan Kulma
Tulliportintkatu 22

www.sana.fi/kuopio
krs-kuopio@sana.fi
p. 0207681660

Kirjamyypintipiste avoinna
tilaisuuksien aikana ja per-
jantaisin klo 13-16.

ALFA-kurssi kristinuskon
perusasioista Sanan Kul-
massa alkaa ke 16.1. 2013
klo 18. Kurssi on tarkoitettu
etsijöille, vasta uskon tul-
leille sekä henkilöille, jotka
haluavat perehtyä tarkem-
min kristinuskon perusto-
tuuksiin ja seurakunnan
toimintaan. Kurssi koostuu
kymmenestä 2,5 tuntia kes-
tävästä illasta sekä viikon-
loppukursista. Tarkempi
ohjelma löytyy www.sana.
fi/kuopio. Lisätietoja/ilm.
puh. 044 0438585/Toivo tai
puh. 050 0372791/Aune.

Naisten kesken -ilta Sa-
nan Kulmassa ti 22.1. klo
18.30. Tunteet voimava-
raksi pastori Pirjo Kuu-
la, kahvitarjoilu (5€) al-
kaa klo 18.

**Pienpiirit Sanan Kul-
malla**

Rukouspiiri ma klo 16-
17.30 puh. 050 3089567/
Leena.

Raamattupiiri ma pa-
riton vk klo 18 puh. 050
5484087/ Juha.

Naisten solu ti pariton vk
klo 18 puh. 05003 72791/
Aune.

Askartelupiiri ke pari-
ton vk klo 13-16 puh. 050
5552300/ Marjatta.

Krito-ryhmät to klo 18-20.
Krito-ryhmät: Toivee-
na sisäinen paraneminen
puh. 0400 793446/Anja.
Varjoista vapauteen p.
0400554751/Aino. Päivä-
ryhmä klo 13, Lupa tuntea
puh. 0442909763/Aino.

**Rukouspäivystys ja avoi-
met** ovet pe klo 13-16.
**Nuorekkaiden naisten
kotisolu** pariton ke klo
18. marjut.rasanen@gmail.
com, ninattpartanen@
hotmail.com.

Kodeissa kokoontu-

va miesten rukousso-
lu pariton ke klo 18 puh.
0440127857/Tero,
turter1@gmail.com.

**POHJOIS-SAVON
EV.LUT.
KANSANLÄHETYS
Sairaalakatu 11**

puh. 017 262 2082,
www.p-savonkl.sekl.fi
Myös Facebook.

**Pienryhmät Lähetysko-
dilla:** Ma klo 7 aamuru-
koushetki, klo 9.30, äiti-
lapsipiiri. Ke klo 12 päivä-
hartausta ja kahvihetki, klo
18 nuorten aikuisten kol-
me Kohtaamista. To klo
16 raamattu- ja lähetys-
piiri joka toinen to; klo
18.30 nuorten Nuotta-il-
ta. La klo 19 Opkon opis-
kelijailta.
Kuopio: Lauluilta Viisi-
kielisestä su 20.1. klo 16
NNKY:llä.

**KUOPION
YMPÄRISTÖN
RAUHANYHDISTYS
Ahmatie 22**

Seuroja voi kuunnella
osoitteessa www.kuopion-
rauhanyhdistys.net
Lauluseurat 16.1. klo 19.

Keskusteluilta 19.1. klo 18,
alustus Kotisioini.
Yhteinen pyhäkoulu 20.1.
klo 14.

Seurat 20.1. klo 15.30 ja
klo 17.

Seurat 22.1. klo 13.30 Män-
tylän palvelukodissa.

Lauluseurat 23.1. klo 19.

**Aviopuolisoiden ja ai-
kuisten ilta** 25.1. klo 18,
alustus Vuorovaikutus.

Seurat 26.1. klo 19.

Seurat 27.1. klo 14, 15.30
ja klo 17.

Seurat 28.1. klo 18.30 Nil-
siän kirkossa.

Tiistaikerho 29.1. klo 10.30
Lounassalongissa.

Seurat 30.1. klo 13.30 Riis-
taveden palvelukodissa

Seurat 30.1. klo 19 Kallave-
den kirkossa.

Seurat 31.1. klo 13.30 Riis-
taveden palvelukeskuk-
sessa.

Seurat 31.1. klo 19 Vuore-
lan kirkossa.

**SUOMEN
LUTERILAINEN
EVANKELIUMI-
YHDISTYS**

Evangelisten opiskelijoi-
den kotisivuosoite on
www.sley.fi/eo/html/fi/
kuopio.html.
SLEY:n Itä-Suomen pii-
rin työntekijä on Johan-
nes Häkämies, p. 050-
3212938, johannes.haka-
mies@sley.fi.

**SUOMEN
RAAMATTUOPISTO**

**Pienryhmät kokoon-
tuvat:**

Raamattupiiri ti klo 18.30
Merja-Riitta Jaakkosella,
Pitkäsiima 15.

Rukouspiiri ti klo 16 Kuo-
pion NMKY:n toimistossa,
Kauppakatu 40-42.

**Keskusteleva raamat-
tupiiri** ti klo 17 Kuopi-
on NMKY:n toimistos-
sa, Kauppakatu 40-42.

Aiheina vuoroviikoin Roo-
malaiskirje ja Johanneksen
evankeliumi.

Raamattuluentosarjan
ensimmäinen luento Ne-
hemian kirjasta su 27.1. klo
18 NNKY:llä opettajana
Rauno Perälä.

**HERÄTTÄJÄYHDISTYS
Kuninkaankatu 22**

Toimisto avoinna ke klo
10-13.

Virsituokio ke klo 11-12.

Markkinaseurat ke 23.1.
klo 18 Tuomiokirkossa ja
klo 19.30 veisuut Keskus-
seurakuntatalolla.

Aamuseurat to 24.1. klo
9 kerhohuone Samulissa
Keskuseurakuntatalolla.

Seurat ja vuosikokous su
27.1. klo 18 Puijon kirkolla.

Seurat su 3.2. klo 18 Män-
nistön vanhassa kirkossa.

Seurat ja vuosikokous su
10.2. klo 18 Keskuseura-
kuntatalolla.

**VAKKA
Kuninkaankatu 22**

Puh. 017 2622 322, 043
8243270.

Vakka on auki ti-pe klo
11-15.

www.kuopionseurakun-
nat.fi/lahtetyskauppavakka

Välitämme.

Ilmoitusmarkkinointi

Pirjo Teva

p. 020 754 2284

pirjo.teva@kotimaa.fi

KOTIMAA-tyhtiöt

16.–30.1.13

Henki.

Henki, kulttuuri ja yhteiskunta kohtaavat

Tule ja ylläty Kuopion Kirkkopäivillä.

Kirkkopäivillä nautit korkeatasoisesta kulttuurista, osallistut terävänä yhteiskunnalliseen keskusteluun sekä virkistyt henkisesti ja hengellisesti.

Luvassa on tulevaisuuden luotausta, hiljaisuutta, ulkoilmaohjelmaa, yllätyksiä, rukousta kapakasta kirkkoihin.

Tule ja ylläty Kuopion Kirkkopäivillä 17.-19.5.

Kirkkopäivien areenalla kysytään, mitä tekisin, jos olisin itsevaltias kirkossa. Mitkä ovat kirkon tulevaisuuden menestystekijät. Puheenvuoroja käyttävät mm kansanedustaja Mikael Junger, toimittaja Kaarina Hazard sekä toimittaja Taina West.

Entisten seurakuntanuorten sävelhajassa esiintyvät Jaakko Löytty, Teppo Nuorva, Tarvo Laakso ja Pekka Simojoki. Saarnasaunassa puhujat saavat lennosta aiheen, ja jokainen heittäytyy löylysaarnaansa valmistautumatta.

Entä kumpi voittaa hyväntekeväisyssottelun, KuPS vai Kirkko? Jos urheilu ei kiinnostaa, miten olisi pastori Kana-

KIRKKOPÄIVÄT

Kuopiossa 17.–19.5.2013

lan pyhäkoulu, jossa maallinen musa soi taivaallisella rytmillä.

Maailman navassa ollaan kolme päivää. Piispanpuiston festareilla viihtyvät perheen pienimmätkin. Tuomiokirkon puisto kerää kaikenikäistä kansaa. Eikä vakavaa keskustelua puutu. Aivosolujen herätykseksi maailmankuulu Alister McGrath pohtii uusateismin haastetta kirkolle.

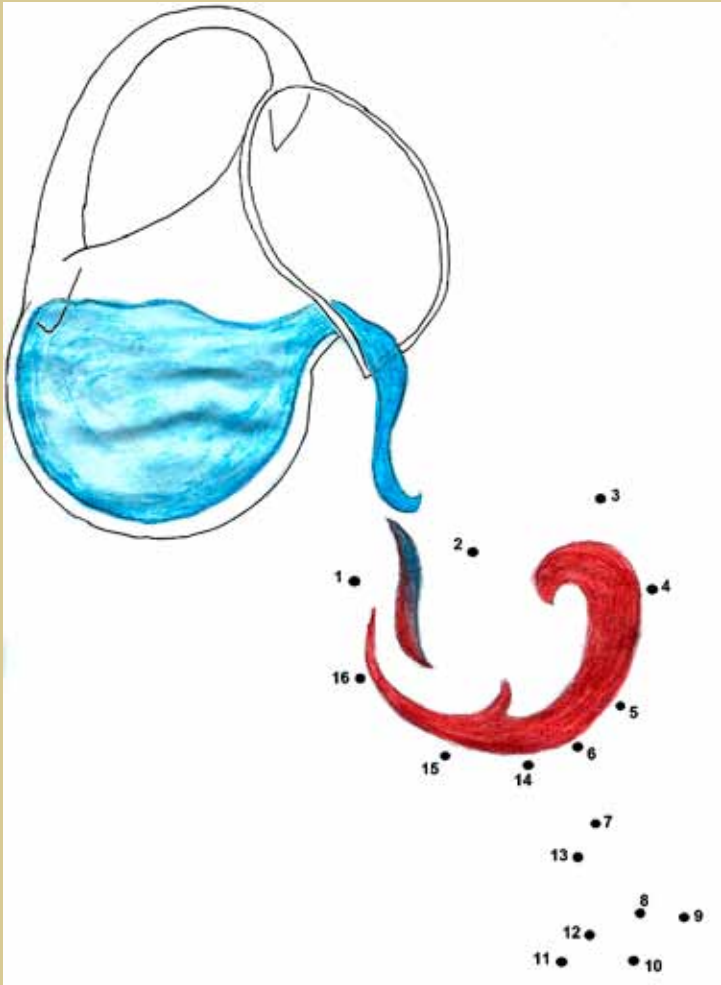
Kirkkopäivät järjestetään joka toi-

sen vuosi, nyt jo 46.kerran. Järjestäjänä ovat Kirkkopalvelut, Kuopion evlut. seurakuntayhtymä, Kirkkohallitus sekä Kuopion hiippakunta. Kirkkopäivät tuo yhteen seurakuntien työntekijät, luottamushenkilöt sekä seurakuntalaiset.

Kirkkopäivillä on muutama maksullinen tilaisuus, joihin lippuja myydään ovilla.

www.kirkkopaivat.fi

PYHÄ PUUHA

Lue vanhempiesi kanssa Raamatusta Joh. 2: 1–11 ja vastaa seuraaviin kysymyksiin. Minä viikonpäivinä Raamatunkohta tapahtuu? Montako kiviastiaa Raamatunkohdassa mainitaan? Mitä Jeesus teki? Yhdistä sitten kuvan pisteet viivalla numerojärjestyksessä.

Tehtävän laati SANNA OLLIKAINEN.

MUISTIO

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621 savuttomat palaverit ma-pe klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. **AA-ryhmä** Kotipolku 7, Siilinjärvi. Savuttomat palaverit to klo 19, la klo 9 ja su klo 18 sekä joka kk:n 1. ma naisten ryhmä klo 19. **AA-ryhmä** Nilsin srk-kodilla Arkissa Nilsiantie 59 joka ma klo 13 ja pe klo 19 sekä Simolassa Pa-junientie 11 Työn uudet areenat ry:n tiloissa ke klo 19. **AAL-ryhmä** alkoholisisästä tai toimintahäiriöisessä perheessä kasvaneille aikuisille ti klo 18-20 Suokadun Palvelutalolla, 2 krs., Suokatu 6, www.aal.fi. **Al-Anon ryhmät** alkoholiongelmaisten läheisille, Hatsalankatu 37 su klo 19, p. 040 5579 470 ja Kotipolku 7, Siilinjärvi ke klo 19, p. 050 3988 883 sekä Toimintakeskus, Koulutie 2, Kaavi ti klo 19. **Esikoislestadiolaisten** seurakuntatalon srkkodissa, Jäniksenpolku 2, su 27.1. klo 14.

Imetystukiryhmä, vapaaehtois-pohjalta toimiva vertaistukiryhmä imettäville ja odottaville äideille. Kok. Maljapuron päiväkodilla (Maaherrank.24) parittomien vkojen ma klo 18. www.kuopionimetystukiryhma.fi. **Irti huumeista** puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203-22388. Läheisyryhmät, p. 040 8459 052. **Katiska**, Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna ark. klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net

Kirkon Ulkomaanavun tuotteita myytävänä arkin tilaisuuksien aikana Keskuseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22. **Kompassi**, Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi **Kotikulma**, kohtaamispaikka avoinna ark. klo 8.30-15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900. **Kriisikeskuksessa** kriisipäivystys joka päivä klo 14-21, p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvaraus ma-pe klo 8-21. **Kuopion A-Kilta**. Vertaisryhmät päihde- ja mielenterveys-ryhmät ma, ke ja to klo 18-20. Ma ja to myös omaiset, ke nuoret ja tulokkaat. Mäki. 11 Kuopio, päihdeosaston pääty. p. 045 1134245. www.kuopionakilta.fi. **Kuopion Kristilliset Eläkeläiset**. ti 22.1 klo 12.30 Israel-aiheinen laulutuo-ki ja kerho keskus-srk-talon Samuli-salissa. Terttu Möykkynen. Ti 29.1. klo 13.30 Laulun ja Sanan tilaisuus Mäntylän palvelukeskuksessa ja pe 1.2. klo 14 Palvelukoti Lepolassa. **Nilsin Kristilliset eläkeläiset** ke 23.1. klo 13-15 seurakuntakodissa. Tied. Veli Airaksinen, p. 044 562 2667. **Kuopion Mielenterveystuki ry**. Keilahallissa Keilaus to klo 14.45. Voiportissa, Tulliportinkatu 52, ma klo 12 paritt. vkoilla avoin oma-apuryhmä ja parill. vkoilla Mieli Maasta-ryhmät miehille ja naisille, ke klo 12 paritt. vkoilla Lenkitys ja parill. vkoilla Askartelu. Majakan peilisalissa, Minna Canthinkatu 4 C, pe klo 13 paritt. vkoilla Tanssitus ja parill. vkoilla Laulatus. Tied. p. 040 733 1713. **Kuopion Tyttöjen Talon** avoimet illat 12-28 -vuotiaille tytöille Hapelahteenkatu 33, 2 krs. Avoimet illat kaikille tytöille ti klo 15-19 ja yli 16-vuotiaille to klo 16-19. Kysy lisää p. 050 554 8010/045 8776400 tai www.hilimat.fi. **Kuopion Työttömät ry**. Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi. **Länsi-Puijon asukastupa** avoinna ma-pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13. **MLL:n perhekahvilat** ti klo 10-12, ke klo 10-14.30 ja to klo 10-12 Tavallisen Toiminnan Talolla, Kasarmikatu 1. www.kuopio.mll.fi **Nimettömät narkomaanit** su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.

NMKY, Kauppakatu 40-42. Elämäntarkastuspiiri ti klo 9. Miesten Raamattupiiri parill. vkon ke. klo 18.

NNKY:n Iltu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu yllätysraskaus-tilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.iltu-projekti.net

Narsistien uhrien vertaistukiryhmän kokoontumiset ovat tauolla. Uusi paikka ja -aika ilmoitetaan myöhemmin. Yhteydet sähköpostilla, osoite Narsistien uhrien kotisivuilla.

Omaisat mielenterveystyön tukena, OMA ry: Puh.päiv. ke klo 17-19 Tuula/040 556 4292. Ilm. puhelimitse vertaisryhmiin www.omary.fi, Tiina/040 715 7431.

Petosen asukastupa Pyörönkaari 19, 2. krs. Avoinna ma-pe klo 9-17, p. 3644 597, petosen.asukastupa.ast@kuopio.fi, www.toimikunnat.net/petonen

Portti, terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suomen-sisäisesti huumeita käyttävälle, Vuorikatu 31-33. Avoinna ma 12-16, ti 16-18, to 14-16. Asiointi nimettömänä. Petosen Pyörön Portti, Pyörönkaari 26, avoinna ke 14-16.

Päihdekliniikka Puistokatu 14-16, II krs., hoitajan vastaanotto ma-pe klo 8 alkaen p. 017 183 672. Päihdeosasto/Mäki. 11 p. 183 684.

Puijonlaakson asukastupa palvelukeskuksessa, Sammakkolammentie 12. Avoinna ma-pe klo 9-15. Leivän jakelu ma.

Rikosuhripäivystys käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi

Sotaveteraanimuseo avoinna tilauksesta ryh. Varaukset puh. 281 1130 ark. Klo 9-13.

Tupa-vertaistukitoiminta päihdeongelmaisten läheisille. Vertaisryhmä kk:n ensimmäinen ke klo 18.30-20, Gottlundinkatu 8. Tukipuhelin ma klo 18-20 puh. 044 7148 008. Tukisähköposti: tupaposti@sirkkulanpuisto.com.

Turvakoti- ja lastensuojelu 24h/vrk p. 017 183 393. Perhekriisiyksikkö, Lastentie 1.

Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille ti 19.2. klo 18 Mielenterveysseuran tilassa, Myllykatu 8, sisäpiha 2. krs. Tied. Liisa Paatelainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955.

Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu Myllykatu 1-3. Ti ja pe klo 10. Oma kassi mukaan.

Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800. **Yksinhooltajien Kanava ry** ti-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kirpputori Toivonsäde, Asematie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la 10 -14.30, p. 044 5471 629.

Kehityskauppa Elämänlanka, Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774.

MLL:n kirpputori Tavallisen Toiminnan Talolla, Kasarmikatu 1.

Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry:n kirpputori, Kuninkaankatu 23; kirpputori avoinna ma-to 10-16, pe 10-13. Tiedustelut p. 040 709 2430.

Rihma, Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004.

Vapaaseurakunnan kirppari Ropo, Käsityökatu 28. Avoinna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

Kirpputori Sopukka, Tilhintie 2, Nilsä. Avoinna ma klo 10-17, ke ja la klo 10-14. Tuotto lähetys- ja diakoniatyölle.

Hyvä Jumala,

kun seuraavan kerran

on sukujuhlia

ja niihin liittyviä

kirkonmenoja

niin anna minun

ehtoolliskäyntieni

pakollisten käsien ristimisten

ja semmoisten

näyttää ihan aidoilta.

En haluaisi pilata

kenenkään tunnelmaa.

Kun ainakin joku näyttää

olevan ihan tosissaan.

Lapset varsinkin.

TAIVAS VARJELE

RAAVALAN MIEHEN RUKOUSKIRJA.

VIIKON VALINTA

SAAMIIRIKKONEN / ALIAS STUDIO

Kenttäpapin tarina

Sota ei päästä ketään helpolla. Sen taakkaa kantavat niin sodan kokenut sukupolvi kuin heidän jälkeläisensä. Viime vuosina Suomessa on julkaistu paljon sotien jälkeen syntyneiden kirjoittajien teoksia, jotka kertovat sodasta ja sen vaikutuksesta.

Näiden kirjoittajien joukkoon on nyt liittynyt kuopiolainen Marjo Heiskanen, joka on kirjoittanut isoisänsä elämän Kolla kenttäpapin tarinaksi. Nuori luutnantti, pienen pojan isä ja pastori Jorma Heiskanen katosi jatkosodan alkuvaiheessa.

Marjo Heiskanen on tehnyt suunnattoman työn nostamalla esille sukunsa raskaan trauman. Hän on käynyt läpi isovanhempiensa intensiivisen kirjeenvaihdon ja tutkinut isoisänsä päiväkirjat ja lukenut tämän kirjan Kenttäpappina Kollaalla (1941). Samalla hän on tutustunut perusteellisesti sotia edeltäneen ajan aatevirtauksiin ja tapahtumiin ja käynyt läpi valtaisan määrän arkistomateriaalia etsiesään vastausta isoisänsä katoamiseen.

Marjo Heiskanen piirtää tarkan kuvan työläiskodissa kasvaneesta lahjakkaasta isoisästään, joka kirjoitti päiväkirjaansa nuoren miehen unelmansa ja tuskansa, innostui opiskeluaikanaan AKS:n aatemaailmasta ja pohti vakavasti pappiskutsusta. Hän oli arvostettu sotilas, pidetty pappi, erinomainen kirjoittaja, ja kysytty puhuja.

Teos ei kuitenkaan ole pelkästään elämäkerta, vaan Marjo Heiskanen kirjoittaa omat kysymyksensä ja lähi-sukunsa elämän tarinan sisään. Hän pohtii isoisän elämän valintoja, sodan mielettömyyttä ja kirkon roolia sodassa.

Koskettavinta kirjassa on Ennin ja Jorman rakkaustarina ja sen nivoutuminen sodan mielettömyyteen. Tarina avautuu heidän kirjeenvaihtonsa sekä isoäidin ja muiden läheisten kertomien muistojen kautta.

Nuoret tutustuivat Jorman toimiessa Hiitolan apu-

pappina. Avioliitto solmittiin talvisodan aikana. Yhteinen perhe-elämä jäi varsin lyhyeksi, sillä monet tehtävät veivät Jormaa eri suuntiin myös rauhan aikana ennen jatkosotaa. Näyttää siltä, että kutsumus palvelle kirkkoa ja isänmaata, ohitti Jorman elämässä perheen, johon nuoren vaimon ja pienen pojan lisäksi kuuluivat molempien puolisoitten äidit.

Avoimeksi on jäänyt, kuolli 26-vuotias Jorma Heiskanen katoamispäivänään Ensossa. Puoliso sai katoamisesta varsin ristiriitaista tietoa. Olivatko asialla omat vai vihollisen joukot? Vai oteettiinko hänet vangiksi, mihin viittaisi yksi kirjaan tallennettu kuva tuntemattomalta neuvostoliittolaiselta vankileiriltä? Joka tapauksessa hänen viimeiset vaiheensa ovat jääneet hämärän peittoon. Jorman outo katoaminen jätti 91-vuotiaaksi eläneeseen Enniin elämänikäisen kaipuun ja odotuksen.

Marjo Heiskanen teos on arvokas toisaalta omakoh-taisuutensa vuoksi ja toisaalta siksi, että se voi auttaa ymmärtämään sota-ajan eläneen sukupolven ajatuksia ja tuskaa, elämän valintoja ja kokemusta. Se muistuttaa siitä, että sotien historia on myös ihmisten ja heidän elämäntaloutensa tarinaa.

Marjo Heiskanen:
Kolla kenttäpappin tarina.
Siltala 2012. 709 s.

JAANA MARJANEN

Päästäkää pojat pesästä!

Elling (Ari-Kyösti Seppo) ja Kjell Bjarne (Karri Lämpsä) ovat ystäväystyneet laitokses-sa. Hoitaja Gun (Katri-Maria Peltola) ojentaa Ellingiä valehtelusta. Kjell Bjarne on kiitollinen kuuntelija naisen-kaipuussaan.

Miehillä on haaveensa, mutta he turvautuvat toisiinsa. Elling on asunut äitinsä kanssa tämän kuolemaan saakka. Viesti äideille, päästäkää pojat ajoissa elämään omaa elämää.

Sosiaalioyöntekijä Frank (Ilkka Pentti) on tolkun kaveri, joka yrittää saada miehet elämään kuin normaali ihmiset. Kaupassa käynti on Kjell Bjarnelle mahdotonta. Ihmisiä on kaikkialla liikaa. Puhelimen soidessa he jäykistyvät paikoilleen. Kun Kjell Bjarne tajuaa puhelimen idean, laskua alkaa syntyä. Näin Osllossa.

Ulkona syömisestä syntyy komiikkaa. Peltola hoitaa suveneeristi kolmen naisen roolit. Yläkerran asukkaan, odottavan naisen, miehet oppivat tuntemaan ikävän sattumuksen kautta. Kun naisen aika synnyttää on käsillä, Elling kauhistuu; hän oli luvannut soittaa! Kotona äiti hoiti soittamiset. Tilanne synnyttää Ellingin mielessä runon. Huumaava luovuus, neron harha.

Komea esitys. Näyttämö-ratkaisu pakottaa näyttelijät puhumaan kahteen suuntaan.

Axel Hellstenius: Elling
Ohjaus: Tommi Auvinen
Kuopion kaupunginteatteri,
Puistokoulu

RITVA KOLEHMAINEN

RISTIVETOA

Sata vuotta Siunausta koteihin

Nyt jos koskaan tarvittaisiin koteihin siunausta.

Näillä sanoilla alkaa Siunausta koteihin lehden näytenumero tammikuussa 1912.

”Siunausta yleensä Jumalalta varsin vähän pyydetään. Tämän olemme syvästi tunteneet tämän seurakunnan pappeina toimiessamme. Olemme joutuneet hätään ja tuskaan tuntiesamme, että suurin osa laumastamme on menossa kadotukseen. Ja saman tuskan alla huokaavat muut virkatoverimmekin.”

Tästä hädästä syntyi ajatus, että olisi julkaistava seurakuntalehti. Ei ollut ihan pieni tehtävä lehden perustamiselle.

”Se omalla vaatimattomalla tavallaan kantaisi siunausta seurakuntamme lukuisiin koteihin ja puhuisi parannuksesta ja uudesta elämästä sielläkin, minne ei kuulu saarnatuolista puhuttu sana.”

Siunausta koteihin lehden perustaja oli Kuopion Diakonaattiyhdistys, toimittajina pastorit Toivo Waltari (vastaava) sekä pastori Matti K. Saaninkoski. Lehti jaettiin joka torstai-iltapäivällä. Alkuun lehti oli maksullinen. Sen vuosikerta maksoi 1 markan, postin kautta tilattuna 1,30.

Lehteä saattoi tilata kirkkoherran kansliasta Pappilanmäeltä, suntio Holopaiselta, suntio Pulkkiselta ja kirjapainosta. ”Tehkää tilauksenne joutuisasti”, lehdessä kehoitettiin.

Tukemaan ja edistämään seurakunnan työtä

Siunausta koteihin -lehden linja oli selkeä.

Tarkoituksena on, että lehdessämme olisi joka numerossa lyhyt saarna joltakin seurakuntamme paimenelta. Sitä paitsi joku kristillinen, herättävä ja rohkaiseva kertomus ja lopussa kaikki kirkolliset ilmoitukset.

Onhan seurakunnassamme vanhoja, sairaita, heikkoja muuten voimattomia, kaukana kirkosta asuvia, jotka syystä tai toisesta eivät pääse kirkkoon.

Miten tervetullut monelle heistä olisikaan oman papin saarna, jonka voisi kotonakin tästä lehdestä lukea. Siunaukseksi olisi sillekin, joka itsekin on ollut tilaisuudessa kirkossa käymään, lehensä kautta uudelleen joutua tekemisiin Vapahtajansa kanssa.

Nykyisissä oloissamme on suuri käytännöllinen hyöty seurakunnan jä-

senille myöskin kirkollisista ilmoituksista, jotka täydellisinä lehteen otetaan.

Lehtemme tahtoi heikoilla voimillaan tukea ja edistää kaikkea seurakunnallista työtä, kuten kristillistä nuorisotyötä, diakoniatoimintaa sekä pakanalähetystä.

Tiedämme, että lehtemme toiminta ei tule olemaan helppoa. Maailma tulee sitä vastustamaan ja vaikeuttamaan. Mutta odotamme siunausta ja apua elämän Herralta, Jeesukselta Kristukselta. Hän voi heikollekin työle menestyksen antaa, lehden toimitajat toivovat.

Lehden toimituksesta huolehti toimituskunta, johon kuuluivat maisteri B. Granit-Ilmoniemi, maisteri J. Mustakallio, neidit R. Lundgren ja U. Jauhainen sekä pastorit Saaninkoski ja Toivo Waltari.

LAHJA PYYKÖNEN

Perjantaina 10 p:nä Kehvon kinkeri Kehvolla n:o 4 tal Taavetti Huttusella. Toimitusmiehet: past Saaninkoski ja Mustakallio.

KIRKKO & KOTI

1 Kuopion ja Siilinjärven seurakuntalehti. 100. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 30.1.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. Julkaisija Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
Painos 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma-pe klo 8-16.
Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232
Ulla Remes, p. 040 484 8234
Hanna Karkkonen, p. 040 484 8236
Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset: Pirjo Teva puh. 020 754 2284, gsm 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy. Jakelupalaute: www.suoralahety.fi, puh. 017 264 7800

Pilvenpiirtäjien romahdus synnytti uusateismin

Tiede lennättää kuuhun – uskonto päin pilvenpiirtäjää.

Piispa **Jari Jolkkosen** ja pastori **Kari Kuulan** luotsaama luento veti loppiaisena Puijon kirkon täyteen ateismin historiasta kiinnostuneita.

”Uskoa on vaikea selittää. Emme oikein osaa perustella sitä, emmekä kertoa mihin pohjimmiltaan uskomme ja miksi”, Kuula pohjusti.

”Jumalauskoa onkin viime aikoina haastettu aivan toisella tavalla kuin ennen.”

Jolkkonen johdatteli yleisön ensin ateismin syntylähteille.

”Ennen 1700-lukua ateismi oli melko tuntematonta. Muutos tapahtui Ranskan valankumouksen aikaan 1700-luvun loppupuolella, jolloin ihmiset olivat pettyneitä kristinuskoon ja katoliseen kirkkoon.”

”Kansalla oli monenlaista kärsimystä, kuningas oli korruptoitunut ja kirkko liittoutunut kuninkaan kanssa. Ajateltiin, että uskonto oli este olojen paranemiselle.”

”Merkille pantavaa kuitenkin on, että ihmiset eivät suinkaan unelmoineet juma-

lottomasta vaan oikeudenmukaisemmasta maailmasta.”

Jumala on ihmisen toive

Ateismin aate levisi, kun eurooppalainen älymystö suhtautui nuivasti kristinuskoon. Filosofit selittivät Jumalan muun muassa ihmisen toiveiden heijastumaksi, isäsuhteen kriisin ilmentymäksi ja köyhyyden aiheuttamaksi todellisuuspaoksi.

”Näitä kaikkia selityksiä on sittemmin kritisoitu. Esimerkiksi Freudin esittämän teorian isäsuhteen kriisistä uskotaan syntyneen hänen omasta isäsuhteestaan. Uskonto on myös usein toiminut muutosvoimana köyhille, eikä aineellisen hyvinvoinnin lisääntyminen ole hävittänyt uskontoja.”

1900-luku oli fasismien ja kommunismin aikaa. Monissa maissa uskonto oli kiellettyjen listalla.

”Tuolloin uskottiin, että todellinen kansojen veljeys ja tasa-arvo syntyisi kommunismin ja fasismien avulla. Nykyään jo tiedämme, että vapauttajiksi tarkoitetuista aatteista tulikin orjuuttajia.”

Jolkkosen mukaan niin kutsuttu uusateismi syntyi 2000-luvulla ja sen taustalla vaikutti USA:n terrori-isku.

”Silloin syntyi slogan: tiede lennättää

kuuhun, mutta uskonto päin pilvenpiirtäjää. Uskonto miellettiin väkivallan välineeksi.”

”Uusateismi nojaa vahvasti myös tieteelliseen tietoon. Sen mukaan Jumalan olemassa olosta ei ole todisteita.”

”Toisaalta voidaan yhtä hyvin perätä todisteita siitä, että Jumalaa ei ole.”

Ateismin perustelut puntariin

Tiina Hallikainen sekä **Sonja** ja **Arto Honkala** olivat tulleet paikalle ajankohtaisen aiheen houkuttelemina.

”Heräsi kiinnostus ymmärtää ateistisia perusteluja ja halu vastata niihin järkevästi”, teologiaa opiskeleva Hallikainen summasi luennon antia.

”Olisi ollut mielenkiintoista kuulla myös jonkun ateistin puheenvuoro”, Sonja Honkala puolestaan pohti.

”Hienoa havaita, ettei tieteen ja uskonnon tarvitse olla ristiriidassa keskenään. Olen tähän saakka uskonut, että ateismilla on aika pätevät perustelut tukenaan. Nyt tuntuu, ettei niin taida ollakaan”, Arto Honkala kertoi ahaa-elämyksestään.

HELI HARING

”Luonnontiede pitää ottaa vakavasti, mutta myös sen rajat ja riittämättömyys on tunnustettava”, piispa Jari Jolkkonen muistutti.

KISSA PÖYDÄLLE

Hesarin uudet vaatteet

Kyllä siitä on kohkattu, ennen ja jälkeen. Helsingin Sanomat sipaisi päälleen uudet vaatteet. Vanha ja arvokas Iso siirtyi tabloidkokoon, puolet pienempään.

Lehtien ulkonäköuudistus tehdään aina suurella julkisuudella. Miksiköhän? Annetaan lukuohjeita ikään kuin Lukija olisi vajonut tällä välin aikaan ennen ymmärrystä ja lukutaitoa.

Lehden sisältö ja journalistinen osaavuus on tärkeintä. Aina. Raamit auttavat lukemisen hahmottamiseen eivätkä ne saa tehdä lukemisesta vastenmielistä. Ei niillä muuta

tehtävää ole. Tämä aika tosin ruokkii kaikessa sitä, miten ulkonäkö on se tärkein.

Paperilehtien tekeminen digimurroksessa on kallista. Levikistä kilpaillaan myös ulkoisella asulla. Verkkoon ja paperille yhtäikaa kirjoittavat toimittajat tekevät kaksinkertaisen työn.

Jos tabloidkoko on edistyksellistä, 100 -vuotias Kirkko ja Koti on ollut edelläkävijä. ”Soisimme lehden tulevan jokaisen seurakuntalaisen käsiin.”

Niin yhä ja sisältö ratkaisee täälläkin. Keisarilla pitää olla vaatteet päällä.

LAHJA PYYKÖNEN

Toivo(t)on

Tapahtui joulukuussa, että ystävä tuli pelastaneeksi humalikon paleltumiselta. Tapaus herätti melkoisesti keskustelua, tyyliin: Hekin ovat kanssakulkijoitamme.

Jokin tuossa kuohautti. He, siellä toisaalla, ja me, kunnon ihmiset.

Julma elämä on opettanut, että mitä vain voi tapahtua kenelle vain. Se humalikko olisi voinut olla kenen tahansa isä, veli tai poika. Tätä on ylemmyydentuntoisesta säälistä käsin vaikea ymmärtää.

Tuoreessa muistissa ovat vanhempainillat, missä erinomaiset kasvattajat esittelivät auvoista perhe-elämäänsä. Tuolaisilla foorumeilla eivät esittäydy rettelöivät teinit, perheväkivalta, alkoholismi, mielenterveysongelmat tai eron rajoilla häilyvät avioliitot.

Facebookiin ilmestyy tuon tuosta sädehtiviä kuvauksia aistikkaasti sisuteuista kodeista, missä hymyilevät perheet nauttivat itse valmistettuja ruokia ja leivonnaisia kauuniisti katetuissa pöydissä.

Ehkä heidän elämänsä on oikeasti sellaista, sähköyvää ja särmätöntä. Tai sitten satua esitellään, jotta kulissit pysyvät yllä, ja kunnon kristityn maine. Facebook on myös esittäytymisfoorumi, mistä rosot pysyvät kaukana, vaikka niitä tosi elämässä jokaisella on.

Mitä vain voi tapahtua kenelle vain. Lempilapsi voi alkoholisoitua. Äidit voivat kuolla. Unelmakumppani voi osoittautua peliriippuvaiseksi. Maailma on pimeä, houkutukset monet.

Miten ylläpitää toivoa? Miten voi kestää, kun ei käsitä, miksi Jumala sallii kaiken tuhon?

Itse olen saanut lohtua ajatuksesta, että vaikka miten vaikeaa olisi, en kuitenkaan elä keskitysleirillä. Äärimmäisessä pimeydessäkin voi olla toivo, kuten saksalainen teologi Dietrich Bonhoeffer osoitti.

Bonhoeffer sanoi, että meidän pitäisi arvioida ihmisiä vähemmän sen valossa, mitä he tekevät tai jättävät tekemättä, ja enemmän sen mukaan, mitä he joutuvat kärsimään.

Keskitysleirillä hän kirjoitti virren 600 sanat. Valaiset pimeän, voit pelot poistaa. Ja: Me saamme luottaa uskolliseen Luojaan.

Hyvyyden voiman ihmeelliseen suojaan!

HELENA KANTANEN

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

Maan korvessa kulkevi

Siilinjärveläinen Heini Heide oli aina haaveillut tulevansa kotiäidiksi. Kolme keskenmenoa koettelivat uskoakin.

Silloin pidettiin Pielavedellä vanhan kansan suuret häät, kun Kataisen ainoa tytär vihittiin **Paulinsa** kanssa: vajaat 200 henkeä juhli **Heinin** ja Paulin avioitumista. Varpaisjärveläisellä Heiden Paulilla oli myös paljon sukua. Elettiin vuotta 2009, elokuun alkua.

”Olin aina ajatellut, että minusta tulee kotiäiti. Oma äitini oli viiden lapsensa kanssa kotona, ja minusta se oli niin mukavaa, että toivoin samaa omille lapsilleni”, nyt 29-vuotias Heini Heide kertoo.

”Yläasteiässä mietin kummallisen paljon synnyttämistä. Kyselin tuoreilta äideiltä, kuinka synnytys meni ja millainen kokemus se oli. Voin sanoa kokeneeni voimakasta synnytyspelkoa, vaikka asia ei ollut minulle mitenkään ajankohmainen.”

Miksi Jumala ei anna lasta

Pelko siitä, kuinka uskaltaa tulla äidiksi, hiipui kuitenkin, kun turvallinen ja luotettava puoliso löytyi. Sillä kohtaa kysymys muuttui: saanko yhtään lasta, ja toisaalta taas, miten lasten kanssa jaksaa.

”Päätimme, että yksi lapsi kerrallaan otetaan vastaan, ei liikaa mietitä tulevaa. Se tiedostettiin jo alussa, että parisuhdetta pitää hoitaa, jotta jaksaa. Yhteistä aikaa on varattava arkeen, joka päiväiseen elämään.”

”Toisaalta olemme niin paljon yhdessä, viihdymme toistemme seurassa ja teemme kaikenlaista yhdessä, että aika luontaisesti parisuhde hoituu.”

Tuore vaimo ei arvannutkaan, miten perusteellisesti tämä perhe joutuisi pohtimaan elämänsä ja miten myös parisuhdetta haastettiin.

Aluksi näytti hyvältä. Toivottu vauva ilmoitti tulostaan. Iloa ei kuitenkaan kestänyt kauan. Raskaus keskeytyi. Rinnassa tuntui painoa.

Seurasikin toinen raskaus. Se eteni pitemmälle kuin edellinen ja luultiin jo, että kaikki menee tällä kerralla hyvin.

Ei mennyt. Tämäkin tuli pois. Tumma möykky muutti rintaan.

Sitten, kolmannella kerralla päästiin jo viikolle 22. Kohtuun kuollut poikalapsi synnytetttiin ja tuhkattiin, ja nyt oltiin jo syvällä kriisissä:

”Miksi Jumala ei anna perheeseemme lasta kasvamaan?”

Jumala pitää meistä huolen

”Neuloin ja neuloin koko kevään. Kuuntelin laulua *Onpa taivaassa tarjona lapsillekin*, ja oli kuin en olisi koskaan kuullut sen sanoja aikaisemmin. Se tosiaankin kertoo taivaasta, jossa uskon lastemme olevan.”

”Laulussa on sanat: ...*Hänen rinnoillaan lepäilee*. Siinä kohdassa itkin epäoikeudenmukaisuutta: miksi lapseni eivät saaneet levätä minun rinnoillani, siinähän heidän paikkansa olisi, miksi en saanut pitää heitä? Kun kuljin kaduilla, ajattelin kateellisenä, miten noilla toisilla lapsen saanti on niin itsestään selvää ja helppoa, miksi juuri meillä sen pitää olla näin vaikeaa?”

Epäoikeudenmukaisuuden keskellä lohtua antoi Siionin Laulu *Jeesus armossasi*. ”Ymmärsin, että maailma on joka tapauksessa epäoikeudenmukainen, elämä yksinkertaisesti on sitä, ja että ainoa turva on Jeesuksen armossa.”

Siinä kohtaa tuli myös esille kanttoriksi opiskelleen, kohta laulunopettajaksikin valmistuvan Heinin kummalliseksi kokemaa ristiriitaisuutta kirkon opetuksessa.

”Sanotaan, että vasta kasteessa syntyy pelastava usko, ja epäsuorasti, että kastamaton lapsi ei pääse taivaaseen. Se satuttaa minua. Halusimme siksi esikoistamme kastamaan vanhoillislestadiolaisen papin, jotta voimme yhdessä uskoa, että ennen syntymäänsä kuolleet lapsemme ovat taivaassa. Uskon onnelliseen jälleennäkemiseen.”

”Sitten kun Tiukua odotettiin, pelkäsin jo miten tämä kaikki päättyy. Synnytys ei mennyt helposti, ja sydänäännet heikkenivät ja lähes katosivat nytkin. Leikkaussaliin kiidätettäessä en lainkaan tiennyt, saammeko tätäkään lasta pitää, kuoleman läheisyys tuntui taas. Raskaus päättyi seitsemän viikkoa etuajassa.”

”Miksi tämä lapsi sai elää, mutta toiset eivät.

Sitten kun oma lapsi vihdoinkin tuotiin äidin rinnoille, suru tulvi hyökynä yli: ”Näin, mitä olin menettänyt. Tuli myös ristiriitainen olo: miksi tämä lapsi sai elää, mutta edelliset eivät saaneet?”

Musiikin kautta suru on nyt tullut ulos, vaikka pitkään sanat juutuivat kurkkuun eikä keho ollut laulamiselle lainkaan auki. Aikaisempi intohimoinen laulamiseen oli jo kadonnut ja oma laulaminen tuntui surussa pahalta.

”Iltamusiikissa lapsuuden kotikirkossani Pielavedellä lauloin vihdoinkin laulut *Täällä Pohjantähden alla on nyt kotomaamme* ja *Maan korvessa kulkevi lapsosen tie*. Se tuntui jo hyvältä, ja elämä on nyt hyvää ja arki on onnellista.”

”Mieheni oli ja on kaikissa näissä vaiheissa vahva tuki. Hän on elänyt jo isänsä kuoleman ja hänellä on säilynyt vahva luottamus siihen, että Jumala kantaa, että Luoja pitää meistä huolen.”

”Nyt, kun keitämme Tiukun kanssa aamupuroa ja ulkoilemme, on seestynyt olo. Onko koskaan ollut uskon merkitys niin kirkkaana kuin silloin, kun sitä koeteltiin?”

ULLA REMES

Heini Heiden pitkä matka äitiyteen synnytti myös cd-levyn Nyt kohti taivasta katselen, jolle Heini lauloi Olli Kinnusen säestyksellä lohduttavia hengellisiä lauluja uskosta ja toivosta, lapsista ja taivaasta.